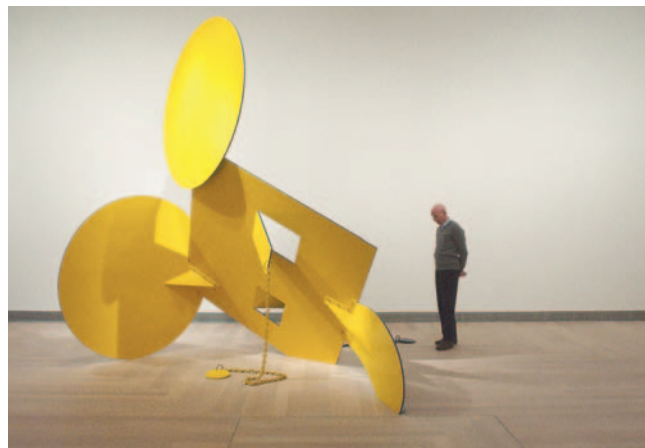

ÅRSREDOVISNING 2004

MODERNA MUSEET

MODERNA MUSEET

2005-02-16

Dnr 2005-22-32

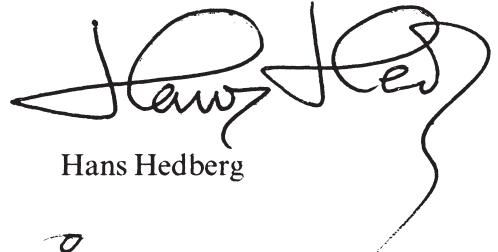
Regeringen
Utbildnings – och Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Moderna Museets årsredovisning för 2004

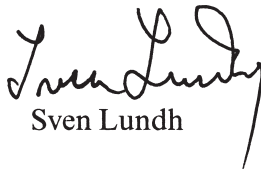
Moderna Museets styrelse har vid sammanträde denna dag enhälligt godkänt årsredovisningen för 2004. Den överlämnas härmed till regeringen.

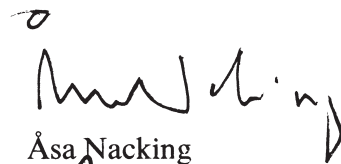

Anna-Greta Leijon

Ulla-Carin Gertz

Hans Hedberg

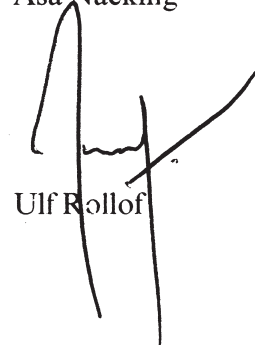

Meta Isaeus-Berlin

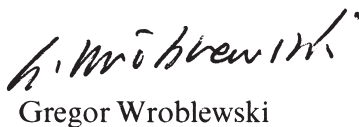

Sven Lundh

Åsa Nacking

Lars Nittve

Leif Nylén

Ulf Rollof

Gregor Wroblewski

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ÖVERINTENDENTENS INLEDNING	5
2. RESULTATREDOVISNING	7
2.1 INTÄKTER OCH KOSTNADER	7
2.2 BEVARANDE	9
2.3 FÖRMEDLING	12
2.4 KUNSKAPSUPPBYGGNAD	22
2.5 ÖVRIGA MÅL OCH ÅTERRAPPORTERINGSKRAV	25
3. KOMPETENSFÖRSÖRJNING	30
4. PERSONALEKONOMISK REDOVISNING	35
5. SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	37
6. RESULTATRÄKNING	38
7. BALANSRÄKNING	39
8. ANSLAGSREDOVISNING	40
9. FINANSIERINGSANALYS	41
10. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	42
Bilaga 1. Förteckning över inköp och gåvor 2004	49
Bilaga 2. Förteckning över utlån 2004	54
Bilaga 3. Förteckning över programverksamheten 2004	55
Bilaga 4. Förteckning över producerade kataloger 2004	56
Bilaga 5. Förteckning över resebidrag 2004	57

1. ÖVERINTENDENTENS INLEDNING

2004 var det år då Moderna Museets vision skulle testas i verkligheten. Med fri entré reformen i ryggen öppnade museet åter portarna på Skeppsholmen. Skulle tanken på ett museum som var både historiskt och fullkomligt samtida, med solida, genomarbetade utställningar och ett smidigt, snabbfotat program gå att realisera? Skulle strävan mot världsklass i presentationen av konsten kunna förenas med en publik öppenhet och tillgänglighet? Och skulle museet kunna följa med konsten i dess expansion – det kan gälla ny teknik, fortsatt globalisering eller själva kärnfrågan – vad är konst? Vid en genomläsning av denna årsredovisning tyder mycket på att svaret bara kan bli jakande.

Utställningsprogrammet spände mellan de genomarbetade utställningarna med historiska gestalter om Karl Isakson, Man Ray och Meret Oppenheim och de unga samtidskonstnärerna i *Svenska Hjärtan*, *Fashionation* och *Den 1:a på Moderna*. Ömsom solitt och genomforskat, ömsom plötsligt uppdykande och brännande aktuellt. Samlingen – redan en av världens främsta vad gäller tiden före 1970 – förstärktes av en rad extraordinära donationer, däribland sju målningar av Paul Klee, verk av Coosje van Bruggen/Claes Oldenburg, Jean Tinguely, Constantin Brancusi och sist men inte minst Kasimir Malevitjs *Suprematistisk komposition. Svart med vit rektangel*. Detta medan den samtida samlingen växte med bland annat nyckelverk av Cecilia Edefalk, Yinka Shonibare och Ann-Sofi Sidén.

Moderna Museets samling och ett rikt varierat utställningsprogram i samspel med fri entré till museet var säkerligen den kombinerade orsaken till det återöppnade museets exempellosa publikframgång. 681.479 personer besökte museet under de 10 ½ månader det var öppet under 2004 – ett svårslaget publikrekord. Samtidigt ökade antalet besökare som aldrig tidigare varit på Moderna Museet med 150%! Publikundersökningarna bekräftar att museets nya välkomnande miljö och pedagogiska program, som också omfattar en helt ny personalgrupp, museivärdarna, är synnerligen uppskattade och manar till återbesök.

Såväl den nya samlingshängningen *I vår tid* som utställningsprogrammet visar att Moderna Museet är både välrustat och alert när det gäller att möta de snabba förändringarna inom samtidskonsten. De nya teknikerna är naturligt integrerade i både samlingshängning och utställningar och såväl utställningsprogrammet som samlingshängning och inköp reflekterar mycket väl samtidskonstens tilltagande globalisering och mångfald.

2004 var ett remarkabelt år i Moderna Museets historia. Det betyder inte att det behöver vara unikt. 2004 utgör snarare grunden för det bygge som med ledning i museets Vision skall göra oss till ett av Europas absolut ledande moderna museer, till gagn och båtнад för den svenska konstartörstande allmänheten.

Ett varmt tack till alla som har gjort detta första år efter återflytten till Skeppsholmen så framgångsrikt: Först och främst till museets personal, som har lyckats ge en nästan tredubblad publik inspirerande och kvalitativa upplevelser. Men självfallet också till alla andra som bidragit till det goda året: en rad generösa donatorer, museets sponsorer, Moderna Museets Vänner, Bästa Vänner och museets styrelse. Ett varmt tack!

Stockholm i februari 2005

Lars Nittve

2. RESULTATREDOVISNING

I det följande redovisas de av regeringen föreskrivna verksamhetsmålen och återrapporteringskraven under respektive verksamhetsgren. Under rubriken 2.5 redovisas övriga mål och återrapporteringskrav. Eftersom museibygnaden på Skeppsholmen varit stängd för ombyggnad och museet varit utlokaliserat till andra, mindre lokaler i centrala Stockholm under 2002 och 2003 har resultaten för 2004 i första hand jämförts med år 2001, som var det sista året museet var öppet före den tillfälliga exilen.

2.1 INTÄKTER OCH KOSTNADER PER VERKSAMHETSGREN

Tabell 1. Resultatredovisning per verksamhetsgren

Intäkter och kostnader (tkr)												
	Bevarande			Konstförmidling			Kunskapsuppbyggnad			Totalt		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Intäkter av anslag	14 427	15 395	18 073	88 784	73 127	65 965	7 769	7 698	6 325	110 980	96 220	90 363
Intäkter av avgifter	653	510	532	23 945	6 721	8 760	336	117	175	24 934	7 348	9 467
Intäkter av bidrag	199	195	86	437	1 442	1 408	402	780	252	1 037	2 417	1 746
Totalt	15 279	16 100	18 690	113 165	81 290	76 133	8 506	8 595	6 752	136 951	105 985	101 576
Personalkostnader	6 802	6 075	5 261	33 557	25 372	21 973	4 988	4 288	3 714	45 347	35 735	30 948
Lokalkostnader	8 156	7 180	8 387	38 379	20 677	24 154	1 439	862	1 006	47 974	28 718	33 547
Övr. driftskostnader	3 099	3 739	7 040	37 375	31 926	29 937	3 203	2 646	2 674	43 677	38 312	39 651
Totalt	18 057	16 994	20 688	109 311	77 974	76 064	9 630	7 796	7 394	136 998	102 765	104 146

De extra satsningar som gjordes i samband med återetableringen och återöppnandet i den nya museibygnaden på Skeppsholmen, återspeglas i det ekonomiska utfallet för 2004. De totala kostnaderna och intäkterna ökade med c:a 30 % i förhållande till de två närmast föregående åren då museet var evakuerat till tillfälliga, mindre lokaler. Även i förhållande till det senaste året på Skeppsholmen har kostnaderna ökat kraftigt med 15 %. Detta beror på de extra kostnader som själva återetableringen och nyöppningen innebar (en helt ny presentation av samlingen, inköp och installation av tre stora verk i museets foajéer m.m.), samt på att fri entré-reformen lett till en mycket stor publikökning med ökade kostnader för säkerhet, pedagogik, föremålsvård, lokalvård m.m.

Av tabell 1 framgår att intäkter av anslag ökat med 14,8 miljoner kronor, varav 13 miljoner kronor var den anslagsökning museet fick för fri entré och resterande belopp är ianspråktaget anslagssparande. Avgiftsintäkterna har ökat med drygt 17 miljoner kronor från 2003, men minskat med 6 miljoner kronor i förhållande till 2001, vilket återspeglar att museets butik, restaurang och andra inkomstgenererande aktiviteter var kraftigt reducerade under exilåren, och att entréintäkterna minskat med 8,7 miljoner kronor jämfört med 2001.

Personalkostnader har ökat med närmare 10 miljoner kronor. Detta beror till största del på att museet i samband med fri entré-reformen anställde en ny personalgrupp museivårdar (i stället för att utöka den inhyrda vaktstyrkan). Lokalkostnaderna har ökat med 19 miljoner kronor och återgått till nästan ordinarie hyresnivå 2004 efter att under 2002 och 2003 varit kraftigt reducerade med den hyresnedsättning som Statens Fastighetsverk gett museet, när byggnaden på Skeppsholmen varit stängd.

Diagram 1. Moderna Museet. Kostnader 2004

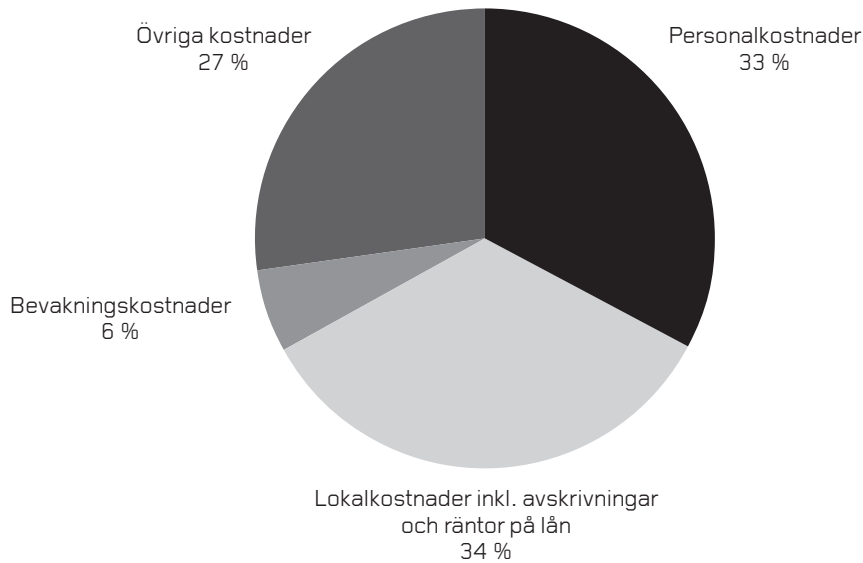
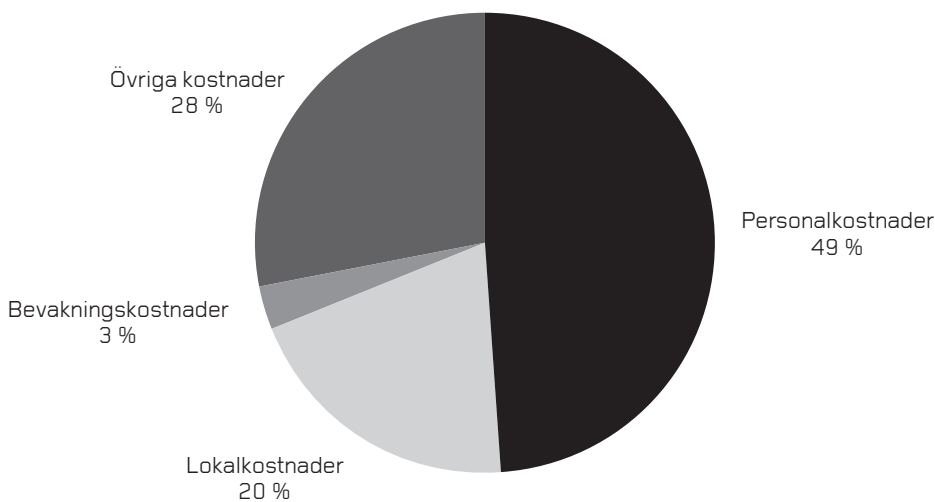

Diagram 2. Museer och konsthallar i Sverige. Kostnader 2003

(Källa: Kulturrådet: Museer och konsthallar 2003; Kulturen i siffror 2004:3)

Moderna Museets kostnadsbild skiljer sig från de flesta andra museer i landet. Som framgår av ovanstående två diagram har Moderna Museet en väsentligt högre andel lokalkostnader och bevakningskostnader. Personalkostnaderna utgör däremot en väsentligt lägre andel. Detta innebär att museets fasta kostnader är väsentligt högre än för de flesta andra museer i landet. Något som självfallet påverkar museets egna möjligheter att snabbt anpassa de totala utgifterna. Det innebär också att museet blir extra känsligt för hur de generella omräkningar av anslaget görs, och att effekterna av generella neddragningar av anslaget blir större.

2.2 VERKSAMHETSGREN: BEVARANDE

Mål 1

Målet är att förbättra förutsättningarna för samlingarnas långsiktiga bevarande. Arbetet med samlingarna skall bedrivas utifrån en långsiktig policy för insamling av föremål. Myndigheten skall registrera, dokumentera, digitalisera och vårda samlingarna.

Återrapportering

Resultatet skall redovisas och bedömas enligt kvantitativa och kvalitativa resultatmått. Redovisningen skall ge utrymme för jämförelser mellan olika verksamhetsår. Moderna Museet skall bl.a. redovisa:

- samlingarnas omfattning och innehåll
- magasinssituationen

Mål 2

Målet är att samlingarnas sammansättning bättre skall spegla skilda perspektiv, t.ex. kön, klass, kulturell bakgrund och generation. Skilda perspektiv skall också uppmärksammas och prioriteras när det gäller det löpande arbetet med samlingarna.

Återrapportering

Resultatet skall redovisas och bedömas enligt kvantitativa och kvalitativa resultatmått. Redovisningen skall ge utrymme för jämförelser mellan olika verksamhetsår samt relateras till myndighetens policy för insamling.

Måluppfyllelse

Mål 1

I den nya museibygnaden på Skeppsholmen har de tekniska förutsättningarna för samlingarnas långsiktiga bevarande förbättrats ytterligare genom att huset med klimatanläggning och ventilationssystem har reparerats och byggts om. Under året har museet också omdisponerat de föremål som förvaras i externa magasin så att alla nu är placerade i lokaler med god klimatstandard. Ytterligare 1.797 föremål har registrerats i museets digitala konstdatabas, vilket innebär att 53.846 verk, utgörande största delen av museets samling, nu är registrerade.

När den nya presentationen av samlingen förbereddes till museets nyöppning i februari gjordes en stor extra insats för vården av konstverken. Alla 475 verk som visades blev restaurerade. Tillsammans med de övriga restaureringsarbeten som gjorts under året innebär detta att museet nu har gått igenom hela samlingskärnan.

Mål 2

Museet har under året förvärvat 120 nya konstverk. Det är något fler manliga (17) än kvinnliga (12) konstnärer representerade bland inköpen. Dock bör noteras, har flera stora, kostnadskrävande verk inköpts av de kvinnliga konstnärerna. Det globala perspektivet har betonats i och med inköp av flera verk av konstnärer från länder utanför Västeuropa och Nordamerika.

Den sammanfattande bedömningen blir att målen för verksamhetsgrenen Bevarande i hög grad har uppfyllts på ett synnerligen tillfredsställande sätt.

Verksamhetsöversikt

Tabell 2. Resultatmått inom bevarande, antal

Antal föremål	2004	2003	2002
Måleri och skulptur	5 101	5 068	4 995
Teckning och grafik	27 033	26 991	25 930
Fotografi prio 1	20 648	20 621	20 449
Fotografi övrigt	204 621	204 621	280 000
Film och video	354	336	323
Totalt	257 757	257 637	331 697
Inköpta verk	69	80	182
Gåvor	51	68	1138

Anm. I Årsredovisningen redovisas de verk som genom registreringen i museets konstdatabas är klassificerade under rubrikerna måleri/skulptur, teckning och grafik samt film- och videosamlingarna. Vad angår fotografi är det kvalificerade uppskattningar. Negativsamlingen på 96.000 nummer är under 2003 överförd till Kungliga Biblioteket. Registrering av redan existerande verk gör att siffrorna i tabellen ökar. Noteras kan att under kommande år kommer omklassificeringar att göras, vilket får de inbördes siffrorna att förändras.

Konservering och vård av samlingen

I början av året har kärnan i Moderna Museets samling som presenterades vid nyöppningen i februari 2004 konserverats. 475 genomgångna verk av alla materialkategorier blev presenterade i museets fem utställnings block. För utställningarna under året har konserveringar och tillståndsrapporter utförts på verk i utställningarna *Pontus Hulténs samling...*, *Björn Lövin*, *Karl Isakson*, *Svenska Hjärtan*, *Meret Oppenheim*, *Fashionation*, *Man Ray* och *Ann-Sofi Sidén*. Bland större konserveringsåtgärder ur samlingen kan nämnas Lars Nilssons *Om Makt Dikt och Verklighet*, Kjartan Slettemarks *Smörgåsbord*, George Segals *Kemtvätten*, Constantin Brancusis *James Joyce* samt Kasimir Malevitjs *Suprematistisk komposition. Svart med vit rektangel*.

Under 2004 har Carsten Regilds Moderna Museet-skytt på Strandvägen samt ca 100 multiplar, som givits till Moderna Museets Vänner som gåva, restaurerats.

Under året har även 10 dokumentationer, i form av samtal och/eller videofilmade intervjuer med konstnärer angående deras nyförvärv till samlingen, spelats in.

Moderna Museets samling

Inköppolicy

Samlingens sammansättning och de nyförvärv som gjorts under året speglar museets verksamhetsområde, dvs svensk och internationell konst från 1900- och 2000-talen. Museets samling är sedan länge synnerligen framstående i områdena svensk, fransk och amerikansk konst. Detta förpliktar till en samlingspolicy inriktad på att museet behåller sin starka ställning inom dessa fält, samtidigt som perspektivet vidgas.

Moderna Museet har sedan 2002 en förnyad policy för förvärv av konst. Förvärvspolicyn uttrycker centrala frågor som bör ställas inför varje förvärv: tidsperioder, nationellt och internationellt, lokalt och globalt, genusbalans etc. Policyn visar också en fördelning över hur de ekonomiska resurserna bör användas på de olika samlingsområdena.

Under 2004 har antalet inköp och gåvor varit något lägre än föregående år. Den numerära skillnaden är inte stor, men en gradvis förskjutning mot enskilda,

mer kostnadskrävande åtaganden kan noteras. Orsakerna är flera: den allmänna prisökningen, vilken ställer krav på organisationen i stort, den internationella konstmarknaden där priserna eskalerar för de riktigt betydelsefulla konstnärerna och museets egen strävan att förvärva nyckelverk till den utländska delen av samlingen. Ett antal inköp har gjorts av stora, kostnadskrävande verk av namnkunniga konstnärer, såväl historiska (Vera Nilsson) som samtida (Cecilia Edefalk, Yinka Shonibare, Ann-Sofi Sidén). Inköpen har varit strategiska och inriktade på att kunna visas i samlingspresentationen *I vår tid*.

Genusbalans – etnicitet – globalt – lokalt

Genusbalansen har i under det senaste fyra åren varit relativt tillfredsställande, om än inte helt. Under 2004 var 17 manliga och 12 kvinnliga konstnärer representerade bland inköpen. Några av de ekonomiskt mest krävande verken är dock förvärvade av kvinnliga konstnärer.

Yinka Shonibares *Vasa in a Bottle* har en strategisk plats både i samlingen i dess helhet och i museibygnaden. Innehållsmässigt förhåller sig verket både till det lokala och det globala och flaskskeppet är det första besökarna möter vid museientrén. Att *Vasa in a Bottle* är utförd av en konstnär av nigeriansk härkomst blir en stark påminnelse om att Moderna Museet i högsta grad är ett internationellt museum. 23 svenska konstnärer och sex konstnärer av annan härkomst (framförallt ickevästerländsk) finns representerade. Åtta svenska och sju konstnärer av annan härkomst har förvärvats genom gåvor samt genom en omfattande donation från Billy Klüvers dödsbo med verk av 14 icke-svenska konstnärer.

Gåvor, donationer

Donationer har en avgörande betydelse för museets samling. Förutom dessa skulle samlingen inte kunna hålla den internationella nivå den har idag. Under 2004 har framförallt tre donationer varit av det slag som inte går att nog högt värdesätta: sju verk av Paul Klee har skänkts av Carl Gemzell, en målning av Torsten Andersson, en skulptur av Coosje van Bruggen/Claes Oldenburg, en skulptur av Jean Tinguely och ett objekt av Constantin Brancusi har skänkts av Pontus Hultén och från Bengt och Jelena Jangfeldt har museet mottagit en enastående donation av Kasimir Malevitjs *Suprematistisk komposition. Svart med vit rektangel*. De nämnda verken är att betrakta som extraordinära gåvor som gör år 2004 till ett märkesår för museet i förvärvshänseende.

Samtliga nyförvärv till samlingen under 2004 är förtecknade i bilaga 1.

Presentation

I samband med återöppningen av Moderna Museets byggnad har museets samling, genom medvetna insatser, kommit i fokus. En helt ny presentation av konstverken har gjorts under rubriken *I vår tid*. Det stora greppet är att presentera verken i en omvänd kronologi, där samtidens konst presenteras först, för att den äldre konsten ska kunna ses med dagens perspektiv på gårdagen. En grundlig nyläsning av samlingen har resulterat i nya konstellationer och sammanhang, vars huvuddrag har bevarats under året och även hålls intakt under ett par år framöver. I några av de mindre salarna har sex omhängningar gjorts, för att ge förnyad aktualitet åt samlingens baspresentation.

Under 2004 har museet koncentrerat verksamheten till museibygnaden på Skeppsholmen då återöppnandet varit resurskrävande. Syftet är dock att under 2005 återuppta de uppskattade gästspelen, då valda delar av samlingen lånas ut till andra kulturinstitutioner i landet, den s.k. care-of verksamheten.

Registrering, dokumentering och digitalisering

Arbetet med att registrera och dokumentera samlingen digitalt påbörjades under år 2000 i ett särskilt projekt med syfte att skapa en ny Konstdatabas. Detta har fortsatt under 2004 och redovisas närmare under verksamhetsgrenen Kunskapsuppbyggnad.

Magasin

Förhållandena för samlingarna i museets sju magasin är gott. Tre externa magasin är inrättade och utgör museets nya centralmagasin, vilket är en betydlig förbättring mot tidigare. Dock är utrymmet för ytterligare expansion nu mycket begränsat.

2.3 VERKSAMHETSGREN: FÖRMEDLING

Mål 1

Målet är att öka tillgängligheten till samlingarna och nå fler och nya besökare. Med fri entré vid museet skapas förutsättningar för ett icke-kommersiellt rum där allmänheten kan mötas, diskutera och fördjupa sina kunskaper om kulturarvet. Samlingarna skall göras tillgängliga i hela landet, t.ex. genom presentationer på Internet, vandringsutställningar, depositioner och utlån. Moderna Museet skall nå besökare från hela landet. Åtgärder skall vidtas för att öka tillgängligheten för funktionshindrade.

Återrapportering

Resultatet skall redovisas och bedömas enligt kvantitativa och kvalitativa resultatmått. Redovisningen skall ge utrymme för jämförelser mellan olika verksamhetsår. Moderna Museet skall bl.a. redovisa:

- antal besökare med uppskattning av fördelning på kön och ålder.

Mål 2

Målet är att vidareutveckla den pedagogiska verksamheten i direkt kontakt med bl.a. skola samt universitet och högskola. Med fri entré skall museet ytterligare utveckla sin pedagogiska och publika verksamhet.

Återrapportering

Moderna Museet skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målet samt resultatet av dessa.

Mål 3

Målet är att svenska konstnärer skall ges möjlighet att medverka vid internationella konstbiennaler och andra viktiga utställningar utomlands.

Återrapportering

Moderna Museet skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målet samt resultatet av dessa.

Måluppfyllelse

Mål 1

Under 2004 tog fler människor än någonsin tidigare del av museets samling. Med 681.479 besökare *mer än fördubblades publiken* jämfört med de fem föregående åren. Också antalet *nya besökare* mer än fördubblades till 204.500. Antalet besökare från *övriga delar av Sverige* fördubblades till 150.000 (vilket är mer än genomsnittet för ett läns museums publik under ett helt år, 2003).

Samtliga utställningar och delar av samlingen har presenterats på museets webbsida där antalet besökare var 530.000, vilket också är en markant ökning.

Under 2004 har museet haft en vandringsutställning, Karl Isakson, som visats på Fyns Kunstmuseum i Odense och på Bornholms Kunstmuseum. Genom 1.041 depositioner och 107 utlån har 1.148 konstverk ur samlingen visats på sammanlagt 61 orter i *övriga Sverige*.

Museet har genom flera och delvis nya program och programserier erbjudit många tillfällen till diskussioner och fördjupning om konstverk, konstnärskap och aktuella teman.

Tillgängligheten för funktionshindrade har alltid varit god i det nya huset men har ytterligare förbättrats med hörselslinga i biograf och auditorium.

Mål 2

Den pedagogiska och publika verksamheten har på många sätt vidareutvecklats under 2004. En ny yrkesgrupp, museivårdar, har anställts för att kunna möta det större publiktrycket och alla nya grupper av besökare. En helt ny form av introduktionstexter i salarna har tagits fram. Nya audioguider har producerats. Antalet oanmälda grupper som besöker museet på egen hand har vuxit kraftigt för vilka nya pedagogiska verktyg har tagits fram. Ett konstpedagogiskt utvecklingsprojekt riktat till ungdomar, Zon Moderna, har genomförts. Skola, högre utbildningar och andra fristående institutioner och organisationer har varit samarbetspartners.

Mål 3

Målet om medverkan i internationella konstbiennaler och viktiga utställningar utomlands har, med de begränsade medel som står till förfogande, kunnat infrias. Svenska konstnärer har under året medverkat i tre konstbiennaler (Sydney, Sao Paolo och Berlin) och i en stor nordisk utställning i Berlin. 31 konstnärer har varit inbjudna till utställningar utomlands med resebidrag under 2004.

Den sammanfattande bedömningen blir att målen för verksamhetsgrenen i hög grad har uppfyllts under året.

Verksamhetsöversikt

Tabell 3. Prestationer inom verksamhetsgrenen Förmädling

	2004	2003	2002	2001
Antal utställningar	6	10	13	9
Den I:a på Moderna	10	-	-	-
MM Utomlands/MM Internationella Program	4	4	4	4
Vandringsutställningar	1	2	4	5
c/o-projekt	-	7	7	-
Besökare				
Fördelning män/kvinnor (%)	39/58	40/60	40/60	44/55
Andel utländska medborgare (%)	22	30	30	28
Vuxna över 25 år (%)	** 73	* 55	* 55	80
Pensionärer (%)	** 9	* 15	* 15	6
Ungdom 16–25 år (%)	** 18	* 25	* 25	10
Barn under 16 år (%)	-	* 5	* 5	4
Totalt	681 479	156 953	134 829	268 481
c/o och övrigt i Sverige	-	161 856	104 802	-
TOTALT I SVERIGE	681 479	318 809	225 266	268 481
Vandringsutställningar i utlandet	-	9 642	27 778	93 000
Offentliga visningar	198	141	118	273
Bokade visningar, vuxna	494	76	117	410
Skolvisningar	349	47	42	315
Daghem	35	15	0	63
Konstskola/kurs	0	40	29	122
Studiedagar	1	2	3	3
Lovprogram för barn	68	46	71	95
Visning Hylanders Våning	25	32	63	47
Företagsprogram	2	0	0	20
Konstmobilen	0	187	130	0
Totalt	1 172	586	573	1 348
Utlån	314	538	351	178
Depositioner	2 619	2 779	2 787	2 891
Hemsidan				
Besökare totalt***	526 217	277 606	220 000	300 000
varav utländska (%)	-	45%	47%	59%
Sidleveranser****	2 303 571	1 198 793	-	-
Antal verk på hemsidan	450	400	ca 300	370

* Dessa siffror avser endast besökare på Klarabergsviadukten 15 juni–31 december 2002 samt 1 januari–31 augusti 2003. Uppgifterna har ej gått att mäta på c/o- och övriga verksamheter.

** Denna indelning mäts via enkätsvar som samlas in från besökare fr o m 15 års ålder, varför uppgift om antal besökare under 15 år saknas. Det totala antalet besökare mäts via sensorer.

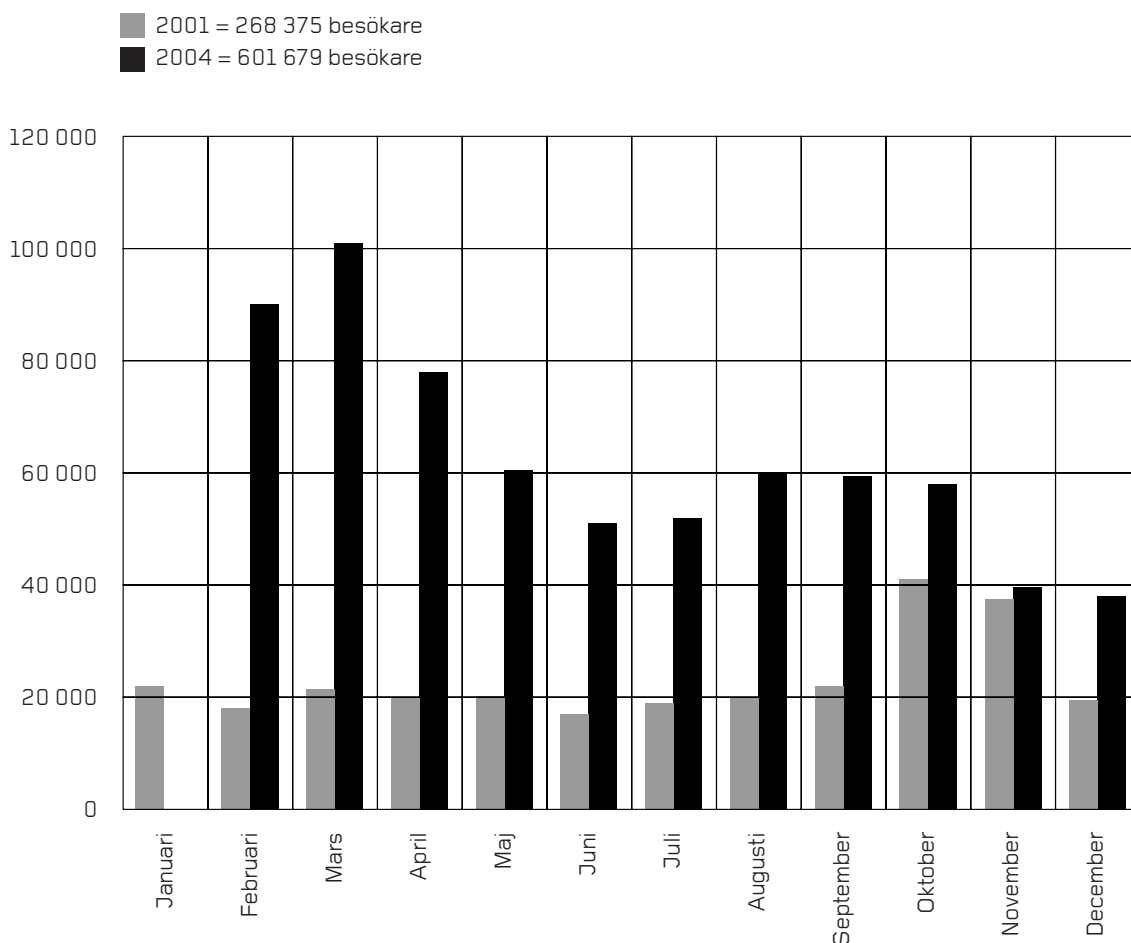
*** Uppgifter om hemsidans totala besök mäts fr o m 2004 enligt riktlinjer för "Svensk Webtrafikredovisning för museer".

**** Sidleveranser (page views) betyder varje enskild webbsida som en besökare laddat ned.

Besökare

Fri entré var en avgörande faktor för att museet skulle uppnå besöksrekordet 681.479. Tidigare rekord är från öppningsåret av Moneos byggnad 1998 med 566.212 besök. Genomsnittstal de följande åren 1999–2001 var 271.280 besökare per år. 2002–2003 bedrev museet sk c/o-verksamhet.

Diagram 3. Besöksstatistik 2001 och 2004

Som framgår av tabell 4 hade 204.500 av besökarna under 2004 aldrig tidigare varit på Moderna Museet (30%). 1999–2001 var motsvarande siffra i snitt 81.384 per år (28%). Ökningen i antalet individer är mycket uppmuntrande dvs. 150%. Fördelningen mellan kön, ålder, geografiskt ursprung i Sverige liknar tidigare år. År 2004 hade 46% av besökarna en eller båda föräldrarna födda i ett annat land än Sverige.

Tabell 4. Sammanställning av resultat från publikundersökningar

	maj–dec 2004	apr–dec 2001
Geografiskt ursprung	%	%
Storstockholm	53	51
Övriga Sverige	23	27
Utlandet	22	22
Ej svar	2	0
Kön		
Män	39	44
Kvinnor	58	55
Ingen uppgift	3	0
Högsta utbildning		
Universitet/högskola	71	77
Gymnasium	15	18
Grundskola	5	5
Ingen uppgift	9	0
1:a besöket någonsin*	30	31
1:a besöket på 12 mån	53	25
Besökt museet ngn gång förut	68	69
2–3 ggr/år	29	32
4 ggr el fler/år	13	9

* 1999–2001: snitt 30 %

Museets webbplats – nationell tillgänglighet

Under 2004 initierades ett projekt med syfte att tillgängliggöra museets digitala databas över samlingen för allmänheten på nätet. Projektet väntas vara tillgängligt för allmänheten i mars 2005. Under tiden presenteras valda delar av samlingen samt alla utställningar från 1998 på nätet. Hemsidans unika besök har stigit med 90 % från 2003 till närmare 530.000.

Funktionshinder – åtgärder

Tillgängligheten för funktionshindrade har alltid varit god i det nya huset men har ytterligare förbättrats med hörselslinga i biograf och auditorium. För synskadade har arbete inletts med att förstärka synlighet av trappsteg, pelare, glasdörrar och dylikt. Under året har arbetet med att utveckla ett visningsprogram för besökare med nedsatt syn inletts.

Depositioner

Från och med 2004 har Moderna Museet övertagit sin del av depositionsverksamheten från den tidigare gemensamma funktionen med Nationalmuseum. En registratörstjänst överfördes och Moderna Museet har nu det fulla ansvaret för sina depositioner. Året har präglats av upprättande av nya rutiner och ett tätt samarbete mellan registratör, intendent, konservator och tekniker.

Tabell 5. Depositioner 2004, antal verk

Område	Måleri	Skulptur	Grafik	Teckning	Foto	Affisch	Ej klassificerade	Summa
Stockholm	479	50	593	35		1	41	1 199
Övriga Sverige	436	26	494	44			41	1 041
Utland	211	10	124	13	1		20	379
Summa	1 126	86	1 211	92	1	1	102	2 619

Under 2004 var 2.619 verk ur museets samling utdeponerade. Av dessa var 379 placerade på utländska beskickningar, 1.199 i Stockholm och 1.041 på 57 olika orter i övriga Sverige.

Konsveringsateljén har under året arbetat med 216 av de totalt 2.619 utdeponerade föremålen. Detta har skett inför utställningar, nydepositioner, definitiv återtagning samt allmänt underhåll. Alla har blivit besiktigade och 111 av dem krävde konserveringsåtgärder.

Utlån

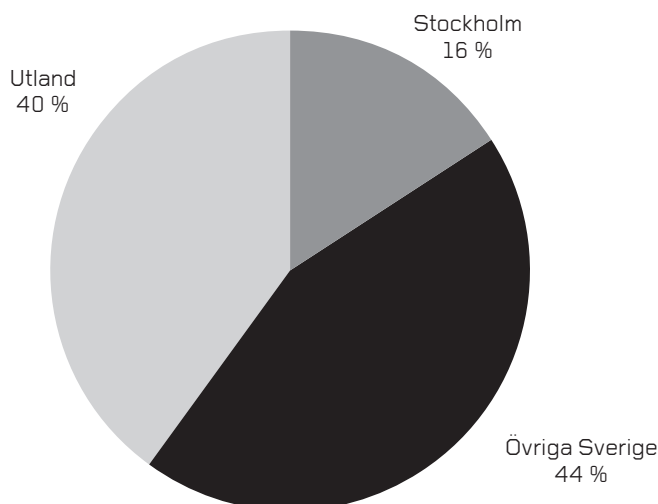
Tabell 6. Utlån 2004

Område	Låntagare	Föremål
Stockholm	11	92
Övriga Sverige	31	107
Utland	28	115
Totalt	70	314
Avslag	63	107

Under år 2004 har antalet utlån (314 konstverk till 70 låntagare) varit relativt lågt p g a att ett stort antal ofta efterfrågade nyckelverk i samlingen placerades för exponering i salarna inför återöppnandet av byggnaden på Skeppsholmen i februari. Ändå har lånenivån varit hög i internationellt hänseende och kan jämföras med de största konstmuseerna i Europa och USA. 42 konstinstitutioner på 21 olika orter i Sverige har tagit emot lån och i utlandet var antalet låntagare 28. 63 institutioner fick avslag för 107 konstverk.

Samtliga utlån finns förtecknade i bilaga 2.

Diagram 4. Fördelning av utlån 2004

Pedagogisk och publik verksamhet

Den fria entrén har haft stora konsekvenser för museets pedagogiska och publika verksamhet. Ett stort flöde av grupper, allt från lågstadiet till vuxenstuderande, kommer dagligen till museet. Trots att elever t o m 15 år även tidigare haft fri entré, märks en stor ökning av denna grupp. En uppskattning är att det rör sig om 1.400 grupper med ca 35.000 besökare som besökt museet på egen hand t o m 31 december.

Ett antal nya pedagogiska verktyg har utarbetats under året: *gör-det-själv-visningar* som skolor ska kunna hämta från vår hemsida och *Moderna Museet på egen hand*.

Museivårdarna – museets ansikte utåt

Eftersom den stora publiktillströmningen till följd av slopad entréavgift var väntad, rekryterades vid årets början ett tjugotal museivårdar med en tredelad uppgift att informera och ge service till besökarna, att ge upplysningar om konsten och att skydda konstverken. Museivårdarna har haft en central roll i mottagandet av besökare från och med det första klivet in i museet och sedan vidare under tiden besöket varar. Museivårdarna har genomgått en ca två veckor lång grundutbildning. I en utvärdering ingick en publikundersökning där museivårdarna fick mycket positiv respons. Till exempel sade 89% av de besökare som haft kontakt med museivårdarna att de var nöjda.

Visningar

Antalet bokade visningar på museet har varit 904 (from 16 mars tom 31 december), varav 384 förskolor och skolor och 520 vuxengrupper, vilket innebär en ökning med 8% jämfört med 2001. Varje vecka ordnas kostnadsfria visningar på svenska och under sommaren även på engelska. 198 sådana offentliga visningar har genomförts vilket innebär en minskning med 30% jämfört med 2001. En besöksgrupp som ökar är vuxna med barnvagn varför museet på försök anordnat avgiftsfria ”Babyvisningar” inriktad på föräldralediga med barnvagn.

Lärare – en viktig målgrupp

Då museet, i synnerhet sedan återöppningen 2004, används av lärare i undervisning och oftast utan inblandning av museets egna pedagoger, har den pedagogiska verksamheten från museets sida inriktat sig mer intensivt direkt till lärare. Under året har fem *lärarkvällar* arrangerats. De riktade sig till lärare för alla stadier, skolformer och skolämnen. 239 skolor deltog. Moderna Museet gav under början av sommarlovet och höstlovet tvådagarskursen *Modern konst för lärare*. Med utgångspunkt i aktuella utställningar på Moderna Museet gavs en orientering i hur konsten på många sätt förhåller sig till och är en del av samtiden. Kursen var kostnadsfri (ca 70 personer per kurstillfälle). Satsningen på lärare har pågått sedan några år. 2002–2003 års lärarkurser, *Samtidskonst för lärare*, har sammanställts till en publikation i samarbete med Lärarförbundets förlag och kommer ut i februari 2005. Med ovan nämnda kurser och kursmaterial vill museet ge lärarna det stöd de kan behöva för att ett besök på Moderna Museet ska ge så mycket som möjligt, även i det fortsatta arbetet på skolorna.

Visning och verkstad för barn

Moderna Museet har en lång tradition av bildpedagogik, med en aktiv barnverksamhet. Efter nyöppningen har Verkstan återöppnat och mött nya barn och barngrupper.

Inom ramen för skola: 96 skolor (åk 0–6) och 35 förskolor har besökt museet

och haft *Visning och verkstad*, med övervägande bokningar i museets samling. Grupper kommer ofta från sexårsverksamheten. Grupper med funktionshinder har besökt Digitalverkstan.

Verksamhet i Verkstan riktad till allmänheten har ägt rum under samtliga skollov.

- Familjeprogram på söndagar har varit fullsatta, 34 tillfällen och 868 deltagare.
- I samband med nyöppningen utkom boken *Läsa, måla, fixa, klistra*. Boken ger förslag på hur barn och vuxna tillsammans kan undersöka verk i samlingen och arbeta vidare praktiskt hemma.

Pedagogiska samarbetsprojekt

Under året har museet deltagit i ett antal samarbetsprojekt, t ex *Lek i hela Sverige/ Lär för livet*, *Läsrörelsen*, *Konstvisningar med lek – och lekfull aktivitet med färg i Verkstan*, *Sinnliga salonger – saftsalonger*. En varietésalong för barn i konstnären och poeten Kurt Schwitters andå. Programmet gavs vid ytterligare ett tillfälle för en grupp vuxna med kognitivt funktionshinder. Som en del av den landsomfattande kampanjen *Lär för livet* driver föreningen *Läsrörelsen*, i samarbete med bl a TBV, Forum för levande historia och Lärarförbundet, projektet *De nya svenskar*. Inom ramen för projektet hölls under 2004 två konferenser där framtids- och mångfaldsfrågor behandlades. Moderna Museet deltog i konferenserna genom att visa och berätta om den turkiska konstnären Esra Ersens videoverk *Om du kunde tala svenska...*

Pedagogiskt utvecklingsarbete: Zon Moderna

Zon Moderna är ett nytt konstpedagogiskt utvecklingsprojekt vars syfte är att skapa utbyte mellan olika områden i Stockholm och koppla samman konsten, konstnären, skolan, eleven och det lokala samhället. I *Zon Moderna* leds arbetet av en inbjuden konstnär som tillsammans med en konstpedagog och en grupp gymnasieungdomar följer en konstnärlig process från idé till färdigt konstverk. Projektets tema hämtas ur aktuell utställning. Under året har två Zonprojekt genomförts: "Att göra: Solve the world peace" under ledning av konstnären Fia-Stina Sandlund och ZON® MODERNA – EDUCATION COUTURE med konstnären Lena Malm. En av de publika verkstäderna har fått ny inredning för att anpassas till ungdomsprojektet och fungerar som sambandscentral i arbetet. Hit har också allmänheten inbjudits för att ta del av resultaten av de konstnärliga processerna. *Zon Moderna* har under året involverat elever, lärare, vänner, föräldrar och besökare, totalt ca 2.500 personer. Elevernas arbete har utförts inom ramen för APU (Arbetsplatsförlagd utbildning). Deltagande skolor: S:t Eriks gymnasium, Botkyrka Medicenter/Tumba gymnasium, S:t Görans gymnasium, S:t Martins gymnasium och Nacka gymnasium.

Introduktionstexter i utställningssalarna och audioguide

Inför nyinvigningen av museet infördes introduktionstexter för varje sal med en kortfattad text som belyser salens övergripande tema. Nya verkstexter, dvs texter som förklarar ett specifikt konstverk, har också utarbetats (ca 70 stycken). Dessa tvåspråkiga texter har både uppmärksammats och uppskattats, inte minst i utländsk press. Vid nyöppningen presenterades även en ny audioguide till samlingen med ett nytt tekniskt system.

Audioguiden innehåller 60 nyinspelade texter till enskilda verk i samlingen, (på svenska och engelska) och intervjuer med museets utställningsintendenter. Till ett urval av de tillfälliga utställningarna producerades även en kompletterande audioguide. Totalt gjordes 169 inspelningar och sammanlagt 4.043 audioguides hyrdes ut. Under sommarmånaderna har flest antal audioguides hyrts ut.

Program

En aktiv programverksamhet har präglat museet under året. Museet valde att efter återöppnandet satsa på färre seminarier till förmån för mer kvällsaktiviteter, exempelvis *Moderna By Night* och konstnärssamtal som äger rum i samband med *Den 1:a på Moderna*. Museets ambition har varit att i största möjliga mån hålla all programverksamhet avgiftsfri. Endast tre konserter och de fem nya kvällsarrangemangen *Moderna By Night* har varit avgiftsbelagda. Övriga 25 seminarier, föreläsningar, samtal och fortbildningar har varit avgiftsfria.

Moderna By Night har varit en succé med nära 2000 besökare. En jämförelse med 2001 visar att museet enbart under de sex första månaderna 2004 nådde nästan lika många besökare till sina program som under hela 2001.

Hela programverksamheten under 2004 redovisas i bilaga 3.

Tillfälliga utställningar

Utställningsprogrammet har varit sammansatt utifrån museets grundläggande vision: det paradoxala gränssnittet mellan historia och samtid, det optimala mötet mellan konstverk, konstnär och betraktare samt bejakandet av konstens vidgade fält, såväl i geografisk som i teknisk mening. Valen har medvetet träffats för att ge största möjliga mångfald, komplexitet och lyskraft.

Observeras bör att i den följande kronologiska uppräkningsen inte framgår hur synergieffekter uppstått då tre utställningar visats på samma gång. På så sätt har utställningsplanen varit konstruerad och resultatet kan bland annat mätas i besökarnas, konstnärernas och medias uppmärksamhet. Den omfattande katalogproduktionen redovisas i bilaga 4.

Pontus Hulténs samling... (14 februari–18 april)

Pontus Hultén, den legendariske museimannens egen samling, visades vid återöppningen i en brett och brokigt upplagd utställning som speglade hans liv med konsten. Verk av bl a Ed Ruscha, Niki de Saint Phalle, Jean Tinguely, Claes Oldenburg och Dick Bengtsson mötte ett antal korrelerande verk ur samlingen förvärvade under Pontus Hulténs chefstid.

Anna Riwkin – Porträtt av en fotograf (14 februari–23 maj)

Den stora retrospektiven över Anna Riwkin, en modern pionjär och en av Sveriges mest uppmärksammade porträttfotografer genom tiderna. Dokument från hennes många reportageresor och möten med människor från hela världen och porträtt av tidens framträdande personligheter.

Karl Isakson (15 maj–29 augusti)

Karl Isakson, den första utställningen på 40 år, visade denne förgrundsgestalt för det moderna måleriet i Norden i helfigur: stilleben och landskap, porträtt och bibliska scener, med färgen och kompositionen som genomgående tema. Den ena av årets betalutställningar.

Svenska Hjärtan (12 juni–15 augusti)

Utställningen lyfte fram konstnärer med svensk eller utländsk härkomst som bor och verkar i Sverige och som gestaltar den svenska identitetens skilda aspekter. En pluralistisk utställning sammanställd av fyra freelancande curatorer för Moderna Museet.

Meret Oppenheim/Man Ray (4 september–31 oktober)

Meret Oppenheim visades med ett urval teckningar, målningar och objekt från huvudsakligen internationella samlingar. Man Ray presenterades med fotobaserade verk, modedefotografier och porträtt. De båda surrealistiskt inriktade konstnärernas modeintresse fanns som en bas i den tudelade utställningen.

Fashionation (25 september–23 januari)

Den ömsesidiga fascinationen mellan konst och mode var utgångspunkten för den andra betalutställningen. Här visades nyproducerade verk, valda delar av tidigare kollektioner, modedefotografier och objekt. I samarbete med SVT producerade museet Yinka Shonibares första film.

Den 1:a på Moderna (hela året)

Den 1:a på Moderna är en utställningsserie med svensk och utländsk samtidskonst. Vernissage är alltid den första i varje månad och utställningarna äger rum på olika platser i och utanför museet. Under året har följande projekt genomförts:

- 1.3 Carsten Höller och Miriam Bäckström, *Den första bilden*, bok (projektet knöt an till den sista utställningen på Klarabergsviadukten 61 under exilperioden)
- 1.4 Claude Closky/Carsten Nicolai/Xu Bing *typO-Writing with Style* i Studion
- 1.5 Lars Vilks *På myndigheternas spelplan* i Fyran
- 1.6 Su-Mei Tse i samlingen
- 1.7 Tommi Grönlund och Petteri Nisunen *The Music Box* i Fyran
- 1.8 Carlos Capelàn *Ceci n'est pas un video* i samlingen
- 1.9 Emily Jacir *Where We Are From* i Fyran
- 1.10 Candice Breitz *Becoming* i samlingen
- 1.11 Jörgen Svensson *Pressroom* i samlingen
- 1.12 Paulo Klimachauska *Moderna Mirror* i korridoren

Övrigt

Ifokus. I samlingspresentationen genomfördes en mindre retrospektiv över Björn Lövin: Herr P, Dr Löwenskiöld och Björn Lövin 14 februari–16 maj. *Motohiko Odani*, två nya videoverk, visades i samlingspresentationen i samband med Tokyo Style 5–31 augusti.

BLICK III – ny nordisk film och video visades 9–10 oktober i samverkan med Riksutställningar som ansvarar för turné.

STUDION – ett rum för visning av video har tagits i bruk. I ett antal monitorer finns ett rikt urval från film- och videosamlingen att välja ur.

Moderna Museet utomlands

I Moderna Museets uppdrag ingår att ge svenska konstnärer möjlighet att medverka vid internationella konstbiennaler och andra viktiga utställningar utomlands. Ett uppdrag som sammanfaller med museets övriga internationella åtaganden, exempelvis utställningsturnéer, utlån från samlingen eller internationellt kunskapsutbyte. Moderna Museet utomlands har från årets början varit den interna beteckningen på den del av museets verksamhet som inkluderar biennaler, utställningsturnéer, internationella invitationer och resestöd till svenska konstnärer i utlandet. Här förekommer samverkan med andra institutioner som Svenska Institutet och IASPIS, men också kontakter med bl a ambassader och kulturinstitutioner för att främja ett internationellt kulturutbyte.

Biennaler

Under det gångna året har arbetet fokuserat på de två större internationella konstbiennaler som sammanfaller vartannat år, i Sao Paulo och i Sydney. För Sydney utsåg den australiensiska curatorn Isabel Carlos svenska Lou Lou Cherinet. I Sao Paulo, där Moderna Museet ansvarar för det svenska deltagandet, utsågs Jonas Dahlberg.

Moderna Museet har även medverkat i biennalen i Berlin, där curatorn Ute Meta Bauer utsåg Karin Mamma Andersson att medverka med nya målningar. I Berlin genomfördes också den stora nordiska utställningen Berlin North på Hamburger Bahnhof för vilken Gabriele Knapstein utsåg Bigert & Bergström, Annika Eriksson, Henrik Håkansson, Annika von Hausswolff, Lars Nilsson, Ann-Sofi Sidén, Jan Svenungsson samt Johan Zetterqvist. Moderna Museet stod här för en del av produktionskostnaden.

Under 2004 har det förberedande arbetet med Venedigbiennalen intensifierats då Sverige står som huvudansvarigt för den Nordiska Paviljongen år 2005. Curatorn Åsa Nacking har utsett konstnärerna Miriam Bäckström och Carsten Höller, Sverige, Laura Horelli, Finland och Matias Faldbakken, Norge.

Övriga internationella kontakter

Moderna Museet arbetar långsiktigt och aktivt för att stimulera kontakter mellan svenskt konstliv och betydande konstscener runtom i världen. Sammanlagt fick 31 sökande, huvudsakligen konstnärer, resebidrag under 2004 för utställningar i utlandet och för främjandet av internationella kontakter. Samtliga mottagare av resebidrag framgår av bilaga 5. Vid återöppningen av museet inbjöds och närvarade ett antal internationella företrädare för museer och konstinstitutioner och vid varje öppning av ny utställning har gästlistan utökats ytterligare.

Konstkritik på internationell nivå har diskuterats under rubriken Forum Kritik. Kritiker från Berliner Zeitung och Nederlands Handelsblatt inbjöds till ett välbesökt heldagsseminarium den 11 september med paneldiskussion i vilken även kritiker från Art Forum och svensk press deltog.

2.4 VERKSAMHETSGREN: KUNSKAPSUPPBYGGNAD

Mål

Målet är att Moderna Museet genom kunskapsuppbyggnad grundad på forskning och i samverkan med andra skall bidra till ny kunskap inom sitt ämnesområde. Särskilt avseende skall fästas vid samarbete med universitet och högskolor, skolor och andra museer.

Återrapportering

Resultatet skall redovisas och bedömas enligt kvantitativa och kvalitativa resultatmätt. Redovisningen skall ge utrymme för jämförelser mellan olika verksamhetsår samt omfatta såväl intern som extern verksamhet.

Måluppfyllelse

Museets resurser för att bedriva kunskapsuppbyggnad har alltid varit och är fortfarande mycket begränsade. Samarbetet med universitet och högskolor är dock i växande, liksom det internationella kunskapsutbytet med museer i andra länder. I museets konstdatabas är nu alla verk registrerade om än med olika utföriga uppgifter. Ett nytt forskningsprojekt om museets historia har inletts med ekonomiskt stöd från en forskningsstiftelse.

Den sammanfattande bedömningen blir att målen för verksamhetsgrenen i viss mån uppnås, men att museet skulle behöva ökade resurser för att ta till vara den potential som finns både i samlingen och i personalens kompetens.

Verksamhetsöversikt

Kunskapsstrategier

Under 2003 utarbetade Moderna Museet på uppdrag av regeringen nya kunskapsstrategier för sitt verksamhetsområde (2003-11-10, MM dnr 182-68/03). I dessa betonas behovet av forskning inom följande tre områden:

- nya tekniker/nya media
- globaliseringen och det mångkulturella samhället
- grundforskning om museets samling

Tabell 7. Prestationer inom Kunskapsuppbyggnad

	2004	2003	2002	2001*
Forskning	Antal	Antal	Antal	Antal
Publicerade manuskript	3	8	6	10
Föredrag vid seminarier, konferenser och liknande	36	28	9	11
Kataloger och övrig bokproduktion	9	9	10	4
Vetenskaplig service				
Uppdrag i forskningsråd och liknande	2	4	2	3
Redaktionella uppdrag i tidskrifter	1		1	
Granskade manuskript			2	
Forskarbesök vid museet (antal besök)	22	10	8	
Arrangerade konferenser, symposier	6	19	30	6
Undervisning och handledning vid universitet				
Föreläsning, tillfällen	21	20	5	38
Handledning av studerande (examina)	8	6		

* Siffrorna är inte direkt jämförbara mellan åren pga att definitionerna har ändrats något from 2002.

Konstdatabasen

Digitaliseringen av samlingen har fortsatt under 2004, helt finansierad av Moderna Museet utan det tidigare bidraget från Riksbankens Jubileumsfond. Registrering, fotografering och bildinlägg har fortsatt med huvudsaklig inriktning på fotografi och grafik. Löpande sker registrering av nyförvärv, lån, utställningar, kataloger och placeringar, komplettering av information kring verken samt bildinlägg.

Ett förberedelsearbete inför lanseringen av samlingen på nätet har under året intensifierats med målet att vara klar under första halvåret 2005. Vid årets slut var sammanlagt 53.846 verk i samlingen digitalt registrerade varav 13.831 med tillhörande bild/er. För 2004 var det totala antalet nyregistrerade konstverk 1.797.

Samarbete med universitet och högskola

Museet ser ett växande intresse för verksamheten från universitet och högskola. Ett flertal introduktioner för universitetsstuderanden och doktorander har gjorts, om samlingen, om utställningsverksamheten, om publikt och pedagogiskt arbete. Introduktioner och specialvisningar har bl a resulterat i uppsatsskrivande inom området. På forskarnivå har en bredare samverkan med de konstvetenskapliga institutionerna i Sverige påbörjats som kommer att resultera i en vetenskaplig seminarier serie med Robert Rauschenbergs konstnärskap som utgångspunkt. Ett inledande arbete har utförts för att närmare studera Moderna Museets egen historia inför 50-årsjubileet år 2008. Museets negativarkiv med unika bilder från tidigare år har börjat att omhändertas och kommer att bli en av flera källor till ett fortsatt forskningsarbete.

Under våren genomfördes ett seminarium, *Apropå att curera*, i samarbete med Stockholms Universitet och Konstfack med 180 deltagare. Samarbetet har varit givande för museet, då de båda universitetens utbildningar i utställningscurerande har återkommit på studiebesök och museets intendent har blivit inbjudna som föreläsare vid dessa utbildningar.

Ett flertal studenter har gjort intervjuer och fått handledning av personal vid museet. Ett antal föreläsningar och undervisningstimmar har genomförts under året.

Deltagande i symposier, seminarier och konferenser

Museets personal deltar i ett kontinuerligt kunskapsutbyte vid symposier, vetenskapliga seminarier och föreläsningar både inom och utom landet. Moderna Museet var genom enheten Utställningar och Samling tillsammans med Kungliga Biblioteket arrangör för ett tvådagarsseminarium inom ramen för European Society for the History of Photography, i vilket flera medarbetare också deltog. Registratorerna har deltagit i the Fourth European Registrar Conference i Wolfsburg samt i seminariet Courier Training i Birmingham. Intendenterna har både medverkat och ibland även föreläst på konferenser i Sverige och andra länder, tex inom ramen för CIMAM, IKT och Best in Heritage.

Tre konservatorer deltog på ICOM konferensen i Bilbao med titeln "Modern Art Modern Museum". Museet har anordnat kursen Mastering Inpainting, vilken var mycket givande både för museets egna konservatorer och externa nordiska deltagare. Konservatorer har deltagit i kurs om mikroskop/kamerautbildning samt i seminarium om konsolideringsmedel. Vidare har interna kurser hållits i konstdatabassystemet och kurirutbildning. Ett naturligt kunskapsutbyte har skett vid eskortresorna av verk i samlingen.

Under året har Pedagogik & Programs medarbetare deltagit vid en rad olika konferenser, bl a *Engages* årliga konferens i London under hösten.

Fotografibiblioteket

Under året hade Fotografibiblioteket 1.536 registrerade besökare, 1.127 läsesalslån. Biblioteket förvärvade 736 böcker, varav 500 har katalogiserats i LIBRIS. Antalet löpande tidskrifter uppgick vid årets slut till 136 titlar.

Vid årets början introducerades bibliotekssystemet Mikromarc. Därmed övergick biblioteket helt till att katalogisera samlingarna direkt i LIBRIS, vilket kommer att öka samordning och tillgänglighet av biblioteksmaterialet. Mycket av årets arbete har som en följd av systemomläggningen åtgått till implementering av systemet och utbildning i Mikromarc och LIBRIS-registrering. Den gamla biblioteksdatan i FileMaker Pro, omfattande 9.000 poster, har under slutet av året lämnats till Bibliotekscentrum i Växjö för konvertering till Mikromarc-databasen.

Ett videotek bestående av VHS- och DVD-filmer inriktade på fotografi och fotografier har under året sammanställts och katalogiserats i LIBRIS. Utrustning för forskning på platsen har införskaffats och verksamheten inleds under början av 2005.

Planer rörande en eventuell samlokalisering av Konstbiblioteket och Fotografibiblioteket i Skeppsholmskyrkan har gemensamt undersökts av biblioteken i avseende på lokal, utrymme, samlingar etc.

2.5 ÖVRIGA MÅL OCH ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Mål 1

Målet är att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av jämställdhet mellan kvinnor och män, respekt och tolerans och där etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald tillvaratas som en positiv kraft samt att bidra till minskad diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Museet skall särskilt beakta kulturarvets betydelse för en demokratisk samhällsutveckling.

Åtterrapporing

Moderna Museet skall redovisa åtgärder som vidtagits i museets interna och externa verksamhet för att uppnå målet.

Måluppfyllelse

Genom att de ämnen som behandlas i museets utställningspresentationer och program ofta berör de här aktuella frågeställningarna har Moderna Museet genom sin verksamhet bidragit till att främja målen.

Verksamhetsöversikt

Modern och samtida konst behandlar ofta de frågeställningar som anges i ovanstående mål. Det urval av utställningar och program som museet genomförs grundas på en professionell bedömning utifrån konstnärskapens och konstverkens kvalitet och relevans i sitt sammanhang samt för museet och dess publik.

Genom den bredd och öppenhet som råder vid urvalet av konstnärskap och verk i kombination med de pedagogiska insatser som görs, kan konstnärliga presentationer av t ex kulturella, religiösa och språkliga skillnader göras förståeliga och gripbara för betraktaren och därigenom öppna upp för en ökad tolerans i samhället.

Som redovisats i det föregående under verksamhetsgrenarna Bevarande och Förmedling har museet i sina utställningar och programverksamhet uppmärksammat sådana teman. En av de största satsningarna vid återöppnandet har varit den semipermanenta installationen *Vasa in a Bottle* av den nigerianske konstnären Yinka Shonibare. I sitt konstnärskap arbetar Shonibare med frågor som berör etnicitet och klass. Två stora utställningar, *Meret Oppenheim* och *Ann-Sofi Sidén*, har från olika utgångspunkter kretsat kring genusbegreppet. Samlingsutställningen *Svenska Hjärtan* utgick från en diskussion om svensk identitet i ett mångkulturellt perspektiv. De flesta konstnärerna i grupputställningen har sin härkomst från andra länder.

Också i museets förvärvspolicy tas hänsyn till sådana aspekter som genusbalans, globala och mångkulturella perspektiv.

Den interna genusbalansen redovisas i kapitel 3. Kompetensförsörjning.

Mål 2

Målet är att Moderna Museet som ansvarsmuseum inom sitt verksamhetsområde skall verka för

- utveckla museologisk och pedagogisk kunskap inom museiväsendet
- utveckla samverkan med museer på regional respektive lokal nivå
- utveckla rikstäckande stöd och rådgivning till regionala och lokala museer särskilt när det gäller utställningar av samtida konst.

Återrapportering

Moderna Museet skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att nå målet samt resultatet av dessa.

Måluppfyllelse

Museet har inom ramen för sina resurser medverkat med stöd och rådgivning till regionala och lokala museer samt medverkat vid anordnandet av en konferens för museipedagogisk verksamhet.

Verksamhetsöversikt

Moderna Museet har genom sin roll som centralmuseum kontinuerlig kontakt med museer runt om i landet och bedriver en rådgivande verksamhet i stor skala. Rådgivningen innebär information kring utställningsverksamhet i allmänhet men också hur man praktiskt tar hand om och utökar samlingar vilket innebär råd kring konserveringstekniska uppgifter, monteringar, packningar osv.

Inom ramen för det EU-finansierade projektet *Collect & Share* arrangerade Moderna Museet och *Statens kulturråd* en utbildningsdag för museitjänstemän i Sverige på temat *Det livslånga lärandet och mångfalden*. Moderna Museet var värd för en nationell konferens om barnkultur för regionala kulturkonsulenter som arrangerades av *Statens Kulturråd* och regeringens *aktionsgrupp för barnkultur* m fl. 160 personer från hela landet deltog.

Mål 3

Målet är att Moderna Museet skall vidareutveckla sin position som ledande institution inom 1900- och 2000-talskonsten.

Återrapportering

Myndigheten skall redovisa särskilda insatser som gjorts och vilka effekter Moderna Museets verksamhet har nationellt och internationellt.

Måluppfyllelse

Den sammanfattande bedömningen är att museet i hög grad har uppfyllt målet om att vara en ledande institution inom samtidskonsten både nationellt och internationellt.

Verksamhetsöversikt

De insatser museet har gjort för att nå detta mål täcker museets hela verksamhet – utställningsprogrammet och alla övriga aktiviteter i museets regi med den kompetensuppbyggnad, administration, marknadsföringsinsatser m.m. som dessa prestationer förutsätter.

Effekterna av museets insatser kan avläsas på många sätt, både kvantitativt och kvalitativt. Exempel på mått som kan användas för att mäta effekterna är besökstal och besökarnas värderingar, antal artiklar och reportage i media, värderingar i konstkritiken, värderingar hos de professionella grupperna, intresse från utländska konstmuseer osv. Jämförelser kan också göras med förhållandena vid andra institutioner med likartade uppdrag såväl i Sverige som i utlandet. För att vara ”en ledande institution inom 1900- och 2000-talskonsten” behöver man enligt museets uppfattning uppfylla ett antal kriterier. Verksamheten skall:

- ge en förhållandevis stor publik
- få tillräckligt genomslag i media i Sverige och utlandet
- ge bra kritik av utställningar och andra program
- väcka internationellt intresse

Besökare – Mottagandet i media

Besöksrekordet på 681.479 kan mäta sig med några av de största konstmuseerna i världen, både i absoluta tal och vid beaktande av landets befolkning i stort.

Medias intresse för museet har under 2004 varit stort med totalt 1.076 artiklar (ökning 21 %), 68 radioinslag (+ 70 %) och 66 TV-inslag (+ 53 %), varav 203 utländska artiklar och ett utländskt TV-inslag. Mediabevakning genomförs kontinuerligt av museet samt genom olika mediabevakningsföretag.

Medias intresse har ägnats museets verksamhet i hela dess bredd. Störst uppmärksamhet i media har ägnats nyöppningen av museet i februari och utställningen *Fashionation*, själva öppningen och de utställningar som då visades samt donationen av Paul Klee-målningar rapporterades i 218 artiklar, 21 radioinslag och 27 TV-inslag, varav många internationella. Vid öppningen sände Radio P4 direkt i fem timmar från museets foajé. Museets återöppning har i flera medier benämnts som ”Årets konsthändelse” och mottogs överlag mycket väl både av media och allmänhet.

- 107 artiklar, 3 radioinslag och 5 TV-inslag gjordes i anknytning till *Fashionation*, som vid årets slut fortfarande pågick.
- Intresset för fri entré har också varit stort, särskilt vid nyår när fler statliga museer övergick till fri entré vilket syntes i 50 artiklar och flera radio- och TV-inslag.
- Konstnären Yinka Shonibares verk *Un Ballo in Maschera*, som deltog i utställningen *Fashionation*, sändes vid ett flertal tillfällen i Sveriges Television, som även var medproducent till verket.
- Sveriges Television producerade dessutom dokumentärfilmen *Yinkas Maskeradbal* om tillblivelsen av Shonibares verk, vilken visades vid 3 tillfällen under 2004.

Internationellt intresse

Internationellt har museets nyöppning inneburit ett växande intresse manifesterat inte minst i ett ökat antal positiva artiklar i internationell dags- och fackpress. Flera av museets utställningar kommer att turnera utomlands under 2005.

Fashionation visas i England, Munch själv i Norge och England. Yinka Shonibares verk *Un Ballo in Maschera* nominerades till Turner-priset i London. Flera kataloger har blivit uppmärksammade och prisbelönda, inte minst Moderna Museet Boken som fick hedersomnämning av Svensk Bokkonst.

Övriga återrapporteringskrav

1. Moderna Museet skall återrapportera former för internationellt samarbete och inom vilka områden det huvudsakligen har ägt rum.

Återrapportering: Se ovan sid. 21–22.

2. I enlighet med avtal om ersättning för utställning av konstverk mellan staten och berörda konstnärsorganisationer skall statliga organ betala upphovsman ersättning för utställning av konstverk som befinner sig i upphovsmannens ägo, s.k. utställningsersättning. Moderna Museet skall mot bakgrund av gällande avtal redovisa antalet utställningar och dess omfattning samt utbetalade ersättningar till upphovsmän i samband med utställningarna.

Återrapportering: Under året har utställningsersättning utbetalats till 74 konstnärer, med ett genomsnitt på cirka 4.460 kr/konstnär. Det sammanlagda beloppet för ersättning har varit 330.000 kr.

3. Moderna Museet skall kortfattat redovisa planerna för den fortsatta verksamheten i den nyöppnade museibygnaden.

Återrapportering: Museet kommer att bygga vidare på de goda resultat som uppnåtts under 2004 för att leva upp till visionen om ”världsklass och tillgänglighet”. Museet planerar för fortsatt höga besökstal och breddade publikgrupper bl.a genom att bibehålla museivärdsorganisationen och ytterligare utveckla de pedagogiska texterna och verktygen. I utställningsprogrammet kommer museet fortsätta att kombinera de kortare, snabbare samtidskonstutställningarna (serien *Den 1:a på Moderna*) med större genomarbetade utställningar, såväl samtida som historiska. Museet förutser dock tilltagande ekonomiska svårigheter till följd av att statsanlaget har sänkts med reallt 5,4 miljoner kronor.

4. Moderna Museet skall i årsredovisningen för 2004 redovisa

- för vilka ändamål och på vilka villkor de tar emot bidrag eller sponsormedel
- andel bidrag respektive andel sponsormedel av den totala intäkten.

Sponsringens mål

Återrapportering: Sponsringen ska fungera som ett extra stöd, en buffert samt inte minst en extra publikkanal. Resultatet av sponsringen ska vara att båda parter upplever att prestation och motprestation motsvaras på ett sätt som inte kan ifrågasättas vare sig konstnärligt eller ekonomiskt.

Moderna Museet arbetar med objektsponsring, vilket innebär att museets verksamhet delas upp i olika paket, exempelvis utställningar, utställningsserier, olika delar av pedagogik och program, teknik, AV, transporter med mera. Varje paket definieras i tid, pris och motprestationer och erbjuds företag vars profil och

inriktning kan antas stämma väl överens med dess särskilda karaktär. Förutsättningen för att kunna para rätt sponsor med rätt objekt ökar härmed betydligt.

Sponsorer

Moderna Museets stöds av HQ Fonder, Investor, Scania, Svenska Spel och Advokatfirman Vinge.

HQ Fonder stöder presentationen av samlingen 2002–2005.

Investor stöder museets skolverksamhet.

Scania gav stöd till utställningen *Pontus Hulténs samling...* och 2005 en utställning med *Lars Englund*. Scania stöder även offentliga visningar 2004–2006.

Svenska Spel gav stöd till utställningen *Svenska Hjärtan*.

Advokatfirman Vinge stöder utställningsserien *Den 1:a på Moderna*.

Under 2004 uppgick sponsorintäkterna till sammanlagt 3,7 miljoner kronor varav 0,4 miljoner kronor var s.k. barter. Detta utgjorde 2,7% av de totala intäkterna. Bidragen uppgick till 1 miljon kronor och utgjorde 0,7% av de totala intäkterna.

3. KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Mål

Myndigheten skall verka för en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens

Återrapportering

Moderna Museet skall redovisa i vilken omfattning myndighetens mål för kompetensförsörjningen under 2004 har uppnåtts, vilka åtgärder som har vidtagits och vilka mål som gäller för myndighetens kompetensförsörjning under 2005 respektive 2006–2007. Redovisningen skall i första hand fokusera på personalens åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet samt myndighetens arbete för att främja etnisk och kulturell mångfald. Redovisningen skall göras för grupper av anställda inom de tre kompetenskategorierna lednings-, kärn- och stödkompetens om så är lämpligt. Målen för kompetensförsörjningen skall ha en klar och tydlig koppling till myndighetens mål för verksamheten, nuvarande kompetensförsörjning och bedömning av arbetsmarknadsläget. Målen skall vara konkreta och uppföljningsbara.

De övergripande målen för museets kompetensförsörjning är att bibehålla och vidareutveckla kompetensen inom alla delar av museets verksamhetsområde, vilka innefattar:

- Utställningar & Samling
- Pedagogik & Program
- Teknik
- Konservatorer
- Kommunikation
- Administration

Införandet av reformen med fri entré medför kravet på att museet ökar antalet förstagsbesökare. Museet ska ta emot fler museibesökare bosatta utanför Stockholm. Dessa mål samt de verksamhetsmål som finns uttryckta i museets vision är styrande för museets kompetensförsörjning. Visionen bygger på att

- Moderna Museet i sin kärna är en paradox – samtidigt museum och samtidsarena. Denna paradox ses som en tillgång. Samtid och historia skall verka sida vid sida i ett icke-hierarkiskt och dynamiskt samspel.
- Moderna Museet är scenen för mötet mellan konstverk/konstnär och besökare och att museets uppgift är att göra mötet optimalt för dessa parter
- Det är Moderna Museets uppgift att vara följsamt i förhållande till bildkonstens förändring och utvidgning. En utvidgning som är såväl begreppslig som materiell och kulturell/geografisk.

Åtgärder för kompetensförsörjning 2004

Nedan redogörs för personalens åldersstruktur, könsfördelning, personalrörlighet och etnisk/kulturell mångfald 2004.

Åldersstruktur

Målet är att eftersträva en jämn ålders- och könsfördelning.

Personalen har en medelålder om 41 år. Andelen unga (under 35 år) utgör 31 % och 9 % är 55 år eller äldre. Eftersom museet eftersträvar en bredd i utställningsverksamheten och en jämn åldersfördelning hos besökarna, är det nödvändigt att även personalen har en jämnt fördelad åldersstruktur.

Könsfördelning

Målet är att verka för en jämn könsfördelning inom samtliga befattningar. Det finns fler kvinnor än män anställda vid museet. Av de anställda är 67% kvinnor.

Personalrörlighet

Museet eftersträvar att bibehålla personalrörligheten på 12%. Personalrörligheten är oförändrad sedan 2003.

Rörligheten inom respektive enhet	Personer
Utställningar & Samling	5
Pedagogik & Program	3
Tekniska enheten	0
Konservatorsenheten	2
Kommunikation	1
Administration	3
Total	14

Nuvarande arbetsmarknadsläge är gynnsamt för att rekrytera kompetent personal vid behov.

Etnisk och kulturell mångfald

Museet vill främja den etniska mångfalden genom att särskilt beakta sökande med utländsk bakgrund vid all rekrytering. (Med utländsk bakgrund avses utrikes födda samt födda i Sverige med en eller båda föräldrar som är födda utrikes.)

Personalgruppens sammansättning kan anses tillfredsställande i etniskt hänseende då 14% av de anställda har utländsk bakgrund. Med tanke på samtidskonstens utveckling och internationella bredd är det viktigt att museet även fortsättningsvis kan upprätthålla och vidareutveckla den mångfald som hittills skapats inom personalgruppen. Museets ambition är att göra museet intressant att besöka också för den stora del av befolkningen som har sitt ursprung i andra länder, andra kulturer och andra religioner. För att attrahera den målgruppen krävs bl a att personalen har kunskap och intresse för etnisk och kulturell mångfald.

Sjukfrånvaro

Målet är att bibehålla en låg sjukfrånvaron, dvs. under 5%. Sjukfrånvaron inom museet har ökat med drygt 1% sedan 2003, men ligger fortfarande lägre än för staten i genomsnitt och för kultursektorn i genomsnitt. Under 2004 har sjukfrånvaron varit 3,82%. Kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män. Även i år har kvinnor över 50 år högst sjukfrånvaro. För detaljerad specifikation, se tabell 8.

Tabell 8. Sjukstatistik

Urval	Totalt antal anställningar	Antal anställningar med sjukrapportering	Total arbetstid, timmar	Total arbetstid genomsnitt per anställning, timmar	Total sjukfrånvaro, timmar	Total sjukfrånvaro genomsnitt per anställning, timmar	Summa sjukfrånvaro minst 60 dagar, timmar	Antal anställningar med minst 60 dagars sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro procent	Minst 60 dagars sjukfrånvaro procent:
Alla anställningar *	129	69	186969	1449,37	7145	55,39	3903	5	3,82	54,63
Alla män	39	22	65150	1670,51	1238	31,74	0	0	1,9	0
Alla kvinnor	90	47	121819	1353,54	5907	65,63	3903	5	4,85	66,07
Alla yngre än 30 år	10	4	8124	812,4	68	6,8	0	0	0,84	0
Alla mellan 30–49 år	92	53	131544	1429,83	5174	56,24	2638	3	3,93	50,99
Alla 50 år och äldre	27	12	47301	1751,89	1903	70,48	1265	2	4,02	66,47
Alla män yngre än 30 år	2	1	2875	1437,517	-	8,5	0	0	0,59	0
Alla män mellan 30–49 år	26	16	42156	1621,38	829	31,88	0	0	1,97	0
Alla män 50 år och äldre	11	5	20119	1829	392	35,64	0	0	1,95	0
Alla kvinnor yngre än 30 år	8	3	5249	656,1351	-	6,38	0	0	0,97	0
Alla kvinnor mellan 30–49 år	66	37	89388	1354,36	4345	65,83	2638	3	4,86	60,71
Alla kvinnor 50 år och äldre	16	7	27182	1698,88	1511	94,44	1265	2	5,56	83,72

* 3 personer dubbla anställningar 04-01-01–04-12-31

Personalstruktur

Nedan följer en redovisning av åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet indelat i de tre grupperna; Ledningskompetens (personal med uppgift att planera och leda museets verksamhet), Kärnkompetens (personal med sakområdeskompetens inom museets verksamhetsområde), Stödkompetens (personal med stöd/supportfunktion för lednings- och kärnkompetens).

Ledningskompetens – åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet

Ledningskompetensen omfattar totalt 7 personer, 4 kvinnor samt 3 män. Medelåldern inom gruppen är 44 år. Ingen personalomsättning har skett under 2004.

Kärnkompetens – åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet

Inom kärnkompetens arbetar 76 personer, vilket utgör 62% av museets anställda. Medelåldern inom gruppen är 40 år. En majoritet, 66%, är kvinnor. Personalomsättningen var 10%.

Stödkompetens – åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet

Inom stödkompetens arbetar 41 personer, vilket utgör 33% av museets anställda. Medelåldern inom gruppen är 40 år. Inom denna grupp är könsfördelningen ojämn, med 73% kvinnor. Personalomsättningen i denna grupp var 7%.

Genomförd kompetensutveckling 2004

Av museets totalt 124 anställda har 89 genomfört kompetensutveckling under 2004. Kostnaden för kompetensutveckling uppgick till 546.779 kr. Inom följande områden har kompetensutveckling skett:

- Datautbildning
- Studiebesök, nationellt samt internationellt
- Projektledarutbildning
- Erfarenhetsutbyte, både på Moderna Museet och på andra museer nationellt och internationellt
- Workshops
- Introduktionsutbildning, museivärdar
- Befattningskodsystem
- Specialistutbildning (konservatorer)
- Ekonomi/administrativa system
- Konflikthantering
- Konferenser, symposium
- Chefsutbildning
- Språkutbildning
- Bildhantering
- Truckutbildning
- Kurirkurs
- Packkurs
- Introduktionskurs i konst databasen

Kompetensutveckling 2005–2007

Kompetensutvecklingen ska följa verksamhetens mål. Utveckling av verksamheten kräver ständiga förbättringar med kontinuerlig kompetenshöjning som engagerar medarbetarna och gör organisationen till en effektiv och lärande organisation.

Handlingsplan för kompetensutveckling 2005

Museet satsar på följande kompetensutveckling år 2005:

- Riktade individuella studiebesök för erfarenhetsutbyte, både nationellt och internationellt
- Skapande av nätverk mellan befattningsgrupper inom museet och liknande befattningsgrupper vid andra museer
- Datakunskap inom Word, Excel, Power Point samt mer yrkesspecifika program
- Vidarutbildning i nya material och tekniker
- Utbildning i säkerhet
- Första hjälpen utbildning
- Seminarier om ”det goda värdskapet”

Museet satsar även på intern personalrörlighet vilket innebär att personalen kan utvecklas och få nya arbetsuppgifter utan att sluta vid museet. En hög intern rörlighet främjar ökad samverkan mellan museets olika enheter.

Handlingsplan för kompetensutveckling 2006–2007

Museet planerar följande kompetensutbildning för åren 2006–2007:

- Erbjuder hemdator till samtliga tillsvidareanställda medarbetare och samtidigt erbjuder datautbildning i Word, Excel, Power Point samt text- och bildhanteringsprogram
- Seminarier om etnisk och kulturell mångfald då temat 2006 är mångfald.
- Riktade individuella studiebesök för erfarenhetsutbyte, både nationellt och internationellt
- Seminarier om att ”leva i balans” vilket berör frågor kring stress och om balansen mellan föräldraskap och arbetsliv

4. PERSONALEKONOMISK REDOVISNING

Nyckeltal	2004	2003	2002
Antal anställda under året	124	99*	94
varav tidsbegränsade > 6 mån	23	11	15
Antal anställda 31 december	110	85	88
Antal anställda < 6 mån	16	8	5
Nyckeltal baserade på antal anställda under året			
Anställda på 100%	90	80	77
Deltidsanställda	34	11	17
Årsarbetskrafter	92	74	78
Andelen kvinnor	67%	66%	67%
bland lednings- och kärnkompetensen	57%	66%	66%
Yrkesgrupper			
Chefsgruppen/ledningsgruppen	6%	9%	7%
Kärnkompetens ¹⁾	61%	56%	59%
Stödkompetens ²⁾	33%	35%	34%
Antal föräldralediga	9	6	7
Antal tjänstlediga	1	1	1
Genomsnitt antal månader	5	5	5
Sparade semesterdagar 31 dec			
Genomsnitt antal/anställd	12	15	15
Semesterlöneskulden, mkr	2,3	2,2	1,6
Genomsnittlig anställningstid			
Anställda sex år eller mer	15 år	14 år	9 år
	31%	45%	34%
Medelåldern			
Kvinnor	40	41	40
Män	42	44	43
Totalt	41	42	41
Uppnår pensionsåldern inom 10 år	9%	12%	9%
Personalomsättningen			
	12%	12%	8%
Antal tillsvidareanställda	2	2	3
Antal tidsbegränsad anställning	10	10	5
varav:			
Avgått med pension	1	0	0
Avlidit	1	0	1
Avgått av annan anledning	10	2	2
Lönekostnaderna, mkr			
	25,9	23,6	21,6
Medianlönen – månadslön, kr	22 700	23 800	21 800
Höjning pga. löneförhandlingar	³⁾	3,8%	4,2%
Sjukfrånvaro			
Antal dagar/anställd	17	14	14
Antal ingen sjukfrånvaro	47%	49%	50%

Personalsociala kostnader			
Företagshälsövård, sjuk- och friskvård, läkemedel, arbetskläder/skyddsutrustning	2004	2003	2002
Total kostnad, kr	323 522	373 179	233 100
Kostnad per anställd, kr	2 900	3 900	2 500
Personalens utbildningsbakgrund			
Dr/lic	3%	2%	2%
Högskoleutbildning	74%	72%	74%
Gymnasieutbildning	23%	26%	24%
Förgymnasial utbildning	0%	0%	0%
Fördelning av utbildningskostnaderna totalt 546 779 kr			
Yrkesinriktad utbildning	42%	29%	46%
ADB-utbildning	24%	3%	13%
Seminarier	15%	17%	12%
Projektadministration/arbetsmetoder	19%	51%	29%

¹⁾Anställda som arbetar med kärnverksamhet, t ex intendent, magasinshövsare, konservatorer

²⁾Anställda som stöder kärnverksamheten, t ex informatörer, sekreterare, administrativ personal, arkiv, fotografer m fl

³⁾Förhandlingarna ej slutförda

5. SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

Avser (tkr)	2004	2003	2002	2001	2000
Låneram hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrev	30 000	31 000	24 000	32 000	38 000
Utnyttjad	27 275	27 663	16 354	22 167	29 231
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrev	14 350	12 875	12 651	12 599	12 122
Maximalt utnyttjad	11 344	8 696	11 134	*21 539	18 465
Räntekonto hos Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	8	422	531	328	57
Räntekostnader	86	1	1	14	182
Avgiftsintäkter					
Avg.intäkter som disp. av myndigheten	24 832	6 927	8 923	29 734	27 988
Beräknade avgiftsintäkter enl regl.brev	15 000	5 000	30 000	26 700	30 385
Anslagskredit, anslag 17 28:28 10					
Beviljad i regleringsbrev	3 386	1 466	2 865	2 787	9 122
Utnyttjad	49	0	0	0	6 163
Antal årsarbetskrafter totalt	92	74	78	73	80
Medelantalet anställda totalt	117	90	91	82	77
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 409	1 310	1 217	1 497	1 381
Balanserad kapitalförändring	-2 869	-6 090	-3 519	-1 606	-1 009
Årets kapitalförändring	-47	3 221	-2 570	-1 913	-597

* Enligt regleringsbrevet för 2001 ska RGK betala in 1/4 av MM:s anslag den 1/1 2001, men istället skedde inbetalningen den 25/1, vilket förklarar det höga utnyttjandet av krediten.

6. RESULTATRÄKNING (tkr)

	Not	2004	2003
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		110 980	96 220
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	24 832	6 927
Intäkter av bidrag		1 037	2 417
Finansiella intäkter	2	102	422
= Summa verksamhetens intäkter		136 951	105 985
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-45 347	-35 734
Kostnader för lokaler	4	-47 974	-28 718
Övriga driftkostnader		-36 334	-32 459
Finansiella kostnader	5	-936	-1 038
Avskrivningar och nedskrivningar	6	-6 407	-4 815
= Summa verksamhetens kostnader		-136 998	-102 764
Verksamhetsutfall		-47	3 221
Årets kapitalförändring	7	-47	3 221

7. BALANSRÄKNING (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2004-12-31	2003-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	4 652	5 234
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	23 096	23 483
Konstverk	10	125 159	11 592
Summa materiella anläggningstillgångar		152 907	40 309
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		3 623	3 523
Fordringar			
Kundfordringar		1 912	697
Fordringar hos andra myndigheter	11	2 568	13 814
Övriga fordringar		981	109
Summa fordringar		5 461	14 620
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		11 793	8 968
Upplupna bidragsintäkter		0	400
Summa periodavgränsningsposter	12	11 793	9 368
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	13	49	-2 037
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	14	0	534
Kassa, postgiro och bank		27	0
Summa kassa och bank		27	534
SUMMA TILLGÅNGAR		173 861	66 317
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	15	9 481	5 491
Donationskapital	16	115 694	6 116
Balanserad kapitalförändring	17	-2 869	-6 090
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	7	-47	3 221
Summa myndighetskapital		122 259	8 738
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	18	27 275	27 663
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	14	9 887	0
Skulder till andra myndigheter	19	2 377	3 941
Leverantörsskulder	20	4 488	19 793
Övriga skulder	21	2 474	2 252
Summa skulder m.m.		46 501	53 649
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		3 051	2 889
Oförbrukade bidrag		1 975	1 041
Övriga förutbetalda intäkter		75	0
Summa periodavgränsningsposter	22	5 101	3 930
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		173 861	66 317
ANSVARSFÖRBINDELSER		Inga	Inga

8. ANSLAGSREDOVISNING (tkr)

Redovisning mot statsbudgetens utgiftsanslag

Nomenklatur	Benämning	Ing. överförings- belopp	Årets tilldelning enl regl. brev	Totalt disp. belopp	Utgifter	Utg. överförings- belopp
17 28:28 10	Moderna Museet ramanslag	2 037	112 883	114 920	-114 969	-49
	Fotnot 1					
Finansiella villkor			Villkor	Utfall		
17 28:28 10	Utöver tilldelat belopp under anslaget får MM disponera en anslagskredit		3 386	49		
	MM har tillgång till en kredit på räntekontot i Riksgäldskontoret		14 350	11 344		
	MM disponerar under budgetåret en låneram i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten		30 000	27 275		
	Av anslaget skall minst 3 200 användas till inköp av samtida konst		3 200	4 039		

Regeringsbeslut avseende anslaget 17 28:28 10

1) Regeringsbeslut 35, 2003-12-11, regleringsbrev avseende år 2004

9. FINANSIERINGSANALYS (tkr)

	Not	2004	2003
Drift			
Kostnader	23	-130 591	-97 949
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		110 980	96 220
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		24 832	6 927
Intäkter av bidrag	24	1 036	2 417
Övriga intäkter		102	422
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		136 950	105 985
Ökning (-) av lager		-100	-2 853
Minskning (+) av kortfristiga fordringar		6 734	-7 465
Minskning (-) av kortfristiga skulder		-9 874	12 094
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		3 119	9 812
Investeringar			
Investeringar i materiella tillgångar		-119 004	-27 853
Summa investeringsutgifter		-119 004	-27 853
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		6 031	16 053
- amorteringar		-6 419	-4 744
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		3 990	5 491
Försäljning av anläggningstillgångar		0	0
Bidragsmedel som erhållits för investeringar		109 606	6 101
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		113 208	22 901
Förändring av kortfristiga skulder		-5 630	5 539
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-11 426	587
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-8 307	10 398
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		-1 503	-11 901
Ökning (+) av kassa, postgiro		27	-9
Minskning (-) av tillgodohavande RGK		-10 420	5 080
Ökning (+) av avräkning med statsverket		2 086	5 327
Summa förändring av likvida medel		-8 307	10 398
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		-9 810	-1 503

10. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Kommentarer till noter

Belopp i tkr där annat ej anges.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Moderna Museets (MM) redovisning följer god redovisningssed enligt förordningen (2000:605) FÅB 2 kap 5 § samt förordningen (2000:606) FBF 6 §.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2005-01-10) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Fordringar och skulder i utländsk valuta har tagits upp till balansdagens kurs.

Som periodavgränsningspost bokförs händelser med belopp överstigande 10 tkr.

Värdering av varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Avdrag för bedömd faktisk inkurans har gjorts.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Objekt utgörande en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 10 tkr klassificeras även som anläggningstillgång.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningen beräknas utifrån den månad då tillgången tas i bruk.

MM övertog per 990701 anläggningstillgångar från SKM och beslutade då att ta över de avskrivningstider som återstod för anläggningstillgångarna.

MM tillämpar följande avskrivningstider:

Maskiner och inventarier samt bilar	5 år
Datorer	3 år
Möbler	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10 år

MM avviker från den av ESV rekommenderade (allmänna råd till 5 kap. 4 § FÅB) ekonomiska livslängden för datorer. MM redovisar inte bärbara datorer samt tillhör till dessa som anläggningstillgångar utan kostnadsför dem direkt. Anledningen härtill är att utrustningen inte har en ekonomisk livslängd uppgående till tre år, pga det extra slitaget som användningen medför.

Från och med den första januari 2003 ska så kallade kulturtillgångar redovisas enligt samma regler som andra typer av anläggningstillgångar. Inköp av

konstverk finansieras med anslagsmedel (statskapital) och donationsmedel (donationskapital).

Inköp av konst via stiftelser

MM är förvaltare av fyra stiftelser; Gerard Bonniers stiftelse, Carl Fribergs stiftelse, Österlindska stiftelsen och Anna-Stina Malmborgs och Gunnar Höglunds stiftelse. I enlighet med stiftelsernas urkunder och stiftelsernas testamenten används avkastningen för att utöka MM:s konstsamling. Stiftelserna förvärvar oftast konsten och donerar den till MM. MM fungerar som betalningsförmedlare.

Brytdag

Löpande redovisning och anslagsavräkning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till och med 2005-01-10.

Övriga tilläggsupplysningar

Skadeståndsanspråk

MM har ett pågående skadeståndsmål avseende offentlig upphandling. Under våren 2003 avslutades målet i Tingsrätten till MM:s fördel. Domen är dock överklagad till Hovrätten. Motparten har betalat MM ca 1,6 miljoner kr efter domen i Tingsrätten. Detta belopp är bokfört som en övrig skuld och kommer att så förbli tills målet avslutas i Hovrätten, vilket förväntas ske i april 2005. I målet är MM svarande och riskerar att förpliktigas att utge ca 2 000 tkr i skadestånd

Regleringar med Statens Fastighetsverk

Statens Fastighetsverk (SFV) har givit museet ekonomisk kompensation under hela den period som museet haft problem som orsakats av skadorna på byggnaden på Skeppsholmen. Denna kompensation har bestått av ersättningar för MM:s utlägg och uteblivna intäkter i form av fakturering och hyreskrediteringar. MM:s utlägg har bokförts som en fordran på SFV och de uteblivna intäkterna har bokförts som minskade hyreskostnader.

Uppgifter om styrelsen enligt 7 kap 2 § FÅB

Ersättningar till styrelsen

I beloppet ingår ersättningar till styrelseledamöter och ledande befattningshavare.

Styrelsen	(tkr)
Anna-Greta Leijon, ordförande	33
Hans Hedberg	8
Meta Isaeus-Berlin	10
Sven Lundh	2
Åsa Nacking	8
Leif Nylén	10
Ulf Rollof	6
Ulla-Carin Giertz	8
Gregor Wroblewski	6
Ledande befattningshavare	
Lars Nittve, överintendent	1 243

Styrelseledamöters styrelseuppdrag i andra statliga myndigheter och i aktiebolag

Anna-Greta Leijon	Stiftelsen Skansen, VD och styrelseledamot Kungl. Djurgårdens Intressenter AB, styrelseledamot
Meta Iseaus-Berlin	Dan Berlin Advisory AB, styrelseledamot
Lars Nittve	Kultur och näringsliv service AB, styrelseledamot
Ulla-Carin Giertz	Teaterhögskolan i Stockholm, styrelseledamot

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2004	2003
	Intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	0	0
	Entréer och visningar	3 222	155
	Försäljningsintäkter	9 521	1 610
	Sponsorintäkter	3 250	500
	Barterintäkter	400	0
	Övriga intäkter av avgifter	8 439	4 662
		24 832	6 927

Kommentar: Ökningen av avgiftsintäkterna beror på att museet efter nyöppningen den 14 februari har haft två betalutställningar och avgiftsbelagda visningar vilket inte var fallet i de tillfälliga lokalerna på Klarabergsviadukten. Försäljningsintäkterna härrör främst från bokhandeln och har ökat mellan åren pga att butiken sedan den 14 februari återigen befinner sig i sina vanliga lokaler på Skeppsholmen. På Klarabergsviadukten var lokalerna betydligt mindre och även försäljningen. Sponsrings- och barterintäkterna är ca 3,1 miljoner kr högre än år 2003. Övriga intäkter av avgifter har ökat bla beroende på högre hyresintäkter från restaurangen, intäkter från arrangemang och intäkter från Arkitekturmuseet enligt avtal.

Not 2	Finansiella intäkter	2004	2003
	- Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret (RGK)	8	422
	- Övriga finansiella intäkter	94	0
		102	422

Kommentar: Ränta på räntekontot i RGK är betydligt lägre i år beroende på att anslaget numera betalas ut månadsvis och inte som tidigare kvartalsvis i förskott.

Not 3	Kostnader för personal	2004	2003
	Lönekostnader (inkl periodiseringar)	30 403	22 777
	Övriga personalkostnader	14 944	12 957
		45 347	35 734

Kommentar: Personalkostnaderna har ökat med ca 9,6 miljoner kr mellan åren. Den största anledningen till ökningen är de rekryteringar framförallt till den nya personalkategorin Museivårdar som skett under år 2004 som en direkt följd av reformen med fri entré.

Not 4	Kostnader för lokaler	2004	2003
	Hyra	37 709	22 202
	Bevakning	7 679	5 625
	Övrigt	2 586	891
		47 974	28 718

Kommentar: Hyreskostnaderna är betydligt högre år 2004 jämfört med 2003 eftersom museets uteblivna intäkter under tiden som museet var stängt bokfördes som en minskad hyreskostnad. SFVs kompensation för uteblivna intäkter är av naturliga skäl mindre år 2004 eftersom museet återöppnade sina lokaler på Skeppsholmen den 14 februari. Bevakningskostnaderna har ökat beroende på att museet har en större publiktillströmning än tidigare pga fri entré.

Not 5	Finansiella kostnader	2004	2003
	- Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	813	970
	- Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	86	1
	- Övriga finansiella kostnader	37	67
		936	1 038

Not 6	Avskrivningar och nedskrivningar	2004	2003
	Planenliga avskrivningar	6 407	4 815
		6 407	4 815

Kommentar: Avskrivningarna har ökat eftersom MM under år 2003, framförallt i slutet av året, gjorde en rad investeringar inför nyöppningen av museet och för vilka avskrivningar skett för ett helt år först under år 2004.

Not 7	Årets kapitalförändring	2004	2003
	Periodiseringar i anslagsfinansierad verksamhet	-47	3 221

Not 8	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2004	2003
	Tillgångarnas anskaffningsvärde (IB)	20 919	17 103
	Tillkommande tillgångar	395	3 816
	Överföring		
	Avgående tillgångar		
	Årets avskrivningar	-977	-802
	Årets nedskrivningar		
	Akkumulerade avskrivningar	-15 685	-14 883
	Korrigeringar av tidigare års avskrivningar		
	Bokfört värde	4 652	5 234

Not 9	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2004	2003
	Tillgångarnas anskaffningsvärde (IB)	42 080	29 635
	Tillkommande tillgångar	5 043	12 445
	Överföring		
	Avgående tillgångar		
	Årets avskrivningar	-5 430	-4 012
	Årets nedskrivningar		
	Akkumulerade avskrivningar	-18 597	-14 585
	Korrigeringar av tidigare års avskrivningar		
	Bokfört värde	23 096	23 483

Not 10	Konstverk	2004	2003
	Tillgångarnas anskaffningsvärde (IB)	11 592	0
	Tillkommande tillgångar	113 567	11 592
	Bokfört värde	125 159	11 592

Kommentar: Från och med den 1 januari 2003 skall så kallade kulturtillgångar redovisas enligt samma regler som andra typer av anläggningstillgångar. Inköp av konstverk finansieras via anslagsmedel eller donationer och inte via lån i Riksgälden. Eftersom konstverken bedöms ha en obegränsad ekonomisk livslängd sker inga avskrivningar.

Not 11	Fordringar hos andra myndigheter	2004	2003
	Kundfordringar hos andra myndigheter	595	7 917
	Ingående mervärdesskatt	1 649	4 935
	Övrigt	324	962
		2 568	13 814

Kommentar: Minskningen av kundfordringar hos andra myndigheter beror på att MM hade bli en fordran på SFV uppgående till ca 7.526 tkr för utlägg, uteblivna intäkter och ersättningar avseende december 2003. Det finns ingen motsvarande fordran år 2004 eftersom museet numera är i normal drift. Den ingående mervärdesskatten är lägre i år än förra året vilket beror på att stora leverantörsfakturer avseende bli investeringar hade bokförts under december 2003 inför nyöppningen.

Not 12	Periodavgränsningsposter	2004	2003
	Förutbetalda hyror	10 984	8 183
	Övriga förutbetalda kostnader	809	785
	Upplupna bidragsintäkter	0	400
		11 793	9 368

Kommentar: Förutbetalda hyror har ökat beroende på att MM fick avdrag på hyran avseende år 2004. De upplupna bidragsintäkterna år 2003 avser stöd från Europeiska socialfondens program Växtkraft Mål 3 som betalats ut år 2004.

Not 13	Avräkning med statsverket	2004	2003
	Ingående balans	-2 037	-7 364
	Avräknat mot statsbudgeten:		
	- Anslag	114 969	101 711
	Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
	- Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-112 883	-97 748
	- Indragning av anslagsmedel	0	1 364
	Utgående balans	49	-2 037

Not 14	Behållning räntekonto / räntekontokredit i RGK	2004	2003
	Beviljad kredit	14 350	12 875
	Behållning räntekonto / räntekontokredit:		
	Anslagsmedel	-11 862	-106
	Bidrag från annan statlig myndighet	580	538
	Övriga icke-statliga bidrag	1 395	502
	Upplupna bidragsintäkter	0	-400
	Summa behållning på räntekonto / räntekontokredit	-9 887	534
	varav kortsiktigt likviditetsbehov	-2 400	-9 000

Kommentar: Under år 2003 skedde utbetalning av anslaget kvartalsvis i förskott. Under år 2004 har anslaget betalats ut varje månad istället. Det innebär att MM:s likviditet har försämrats avsevärt. Hyresutbetalningar har skett i slutet av december vilket förklarar det stora underskottet vid årsskiftet. Saldot på räntekontot kommer att följa anslagets utveckling samt de bidrag som MM erhåller.

Not 15	Statskapital	2004	2003
	Anslagsfinansierade inköp av konstverk	9 481	5 491
		9 481	5 491

Not 16	Donationskapital	2004	2003
	Donationskapital konstverk, ingående balans	6 101	0
	Donationskapital likvida medel, ingående balans	15	0
	Under året erhållet donationskapital, konstverk	109 578	6 101
	Under året erhållet donationskapital, likvida medel	0	15
		115 694	6 116

Not 17	Balanserad kapitalförändring	2004	2003
	Ingående balans	-6 090	-3 519
	Kapitalförändring från föregående år	3 221	-2 570
	Utgående balans	-2 869	-6 090

Kommentar: Balanserad kapitalförändring består av periodiseringseffekter i den anslagsfinansierade verksamheten.

Not 18	Lån i Riksgäldskontoret	2004	2003
	Beviljad låneram	30 000	31 000
	Ingående balans	27 663	16 354
	Under året nyupptagna lån	6 031	16 053
	Årets amorteringar	-6 419	-4 744
	Utgående balans	27 275	27 663

Not 19	Skulder till andra myndigheter	2004	2003
	Leverantörsskulder andra myndigheter	546	2 560
	Skuld sociala avgifter samt moms	1 831	1 381
		2 377	3 941

Kommentar: Leverantörsskulder andra myndigheter har minskat mellan åren beroende på att skulder till SFV på totalt 2.335 tkr avseende investeringar ingår i saldot år 2003, vilket det inte finns någon motsvarighet till år 2004.

Not 20	Leverantörsskulder	2004	2003
	Leverantörsskulder	4 488	19 793
		4 488	19 793

Kommentar: Leverantörsskuldena uppgår till ett betydligt lägre belopp än förra året. Orsakerna till minskningen är flera, bla är leverantörsskulder avseende investeringar ca 5,6 miljoner lägre än förra året som en följd av att den nya inredningen till museet inför återöppnandet till stor del fakturerades i december 2003. I slutet av år 2003 fakturerades även stora belopp avseende tryckning av kataloger, design- och skyltningstjänster mm.

Not 21	Övriga skulder	2004	2003
	Personalens källskatt	890	690
	Övriga skulder	1 584	1 562
		2 474	2 252

Kommentar: Övriga skulder består framförallt av ett belopp på 1.555 tkr som MMs motpart i skadeståndsmålet avseende offentlig upphandling betalade ut efter att MM vunnit målet i Tingsrätten. Domen är dock överklagad och kommer att tas upp i Hovrätten. Beloppet kommer att behandlas som en skuld tills målet har slutligen avgjorts.

Not 22	Periodavgränsningsposter	2004	2003
	Semesterlöneskuld	2 334	2 277
	Upplupna löner och arvoden	381	345
	Övriga upplupna kostnader	336	268
	Oförbrukade bidrag inomstatliga	580	538
	Oförbrukade bidrag utomstatliga	1 395	502
	Förutbetalda hyror	75	0
		5 101	3 930

Kommentar: Ökningen av periodavgränsningsposterna beror framförallt på att oförbrukade bidrag utomstatliga har ökat med 893 tkr eftersom nya bidrag har erhållits under året.

Not 23	Finansieringsanalys: Driftkostnader	2004	2003
	Summa verksamhetens kostnader enl resultaträkningen	136 998	102 764
	Avgår: kostnader för avskrivningar och nedskrivningar	-6 407	-4 815
		130 591	97 949

Not 24	Finansieringsanalys: Intäkter av bidrag	2004	2003
	Intäkter av bidrag enl resultaträkningen	1 037	2 417
	Avgår: Intäkter av bidrag avseende avskrivningar av bidragsfinansierade anläggningstillgångar	-1	0
		1 036	2 417

Bilaga 1. Förteckning över inköp och gåvor 2004

Inköp 2004

Måleri

Vera Nilsson	Spanskt landskap (Coin). 1919–1920	Fribergs stiftelse
Yngve Rådberg	Agreement. 2004	Anslag
Yngve Rådberg	Splittring. 2003	Anslag
Ulrik Samuelson	Utan titel. 2003	Anslag
Matthias van Arkel	Triple (Combi). 2004	Anslag
Ulrik Samuelson	Bild III. 1965	Anslag
Karin Mamma Andersson	Nordic Pavillion. 2004	Österlinds stiftelse
Lars-Gösta Lundberg	10 meter. 1978–1979	Österlinds stiftelse
Lars-Gösta Lundberg	Neonljuset. 1971	Österlinds stiftelse
Jarl Ingvarsson	Tisdag i morgon. 2004	Anslag
Elisabeth Westerlund	Haga. 2004	Anslag

Skulptur och installation

Torfrid Olsson	Kvinna. 1971	Överförd från Riksställningar
Torfrid Olsson	Livet går vidare. 1971	Överförd från Riksställningar
Ulrik Samuelson	Multipel (Bild) . 1965	Överförd från Multikonstprojektet
Elisabeth Westerlund	Utan titel. 2004	Anslag
Yinka Shonibare	Vasa in a bottle. 2004	Anslag, produktions- kostnad, Moderna Museets Vänner och Bonniers stiftelse
Johan Thurfjell	Utan titel. 2004	Anslag

Fotografi

Thomas Wågström	Utan titel. Ur serien Jägarna. 1990. 5 fotografier	Anslag
Mikael Jansson	Tatjana Patitz, Marrakesh 1994	Anslag
Jorma Puranen	Shadows, reflections and all that sort of thing, # 27. 2003	Anslag
Nan Goldin	Pavel laughing on the beach, Positano, Italy. 1996	Anslag
Helena Blomqvist	The dark planet. Summer. 2004	Anslag
Helena Blomqvist	The dark planet. Winter. 2004	Anslag
Helena Blomqvist	The dark planet. Autumn. 2004	Anslag
Helena Blomqvist	The dark planet. Spring. 2004	Anslag
Emily Jacir	Sonia, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag
Emily Jacir	Ziad, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag

Emily Jacir	Reem, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag
Emily Jacir	Marie-Therese, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag
Emily Jacir	Amal, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag
Emily Jacir	Johnny, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag
Emily Jacir	Mahmoud, from the series Where We Come From. 2003–2004	Anslag
Cecilia Edefalk	Skisser för en målning. 2004	Anslag
Lars Arrhenius	A – Z. 2002	Anslag
Annika von Hausswolff	Varje rörelse bär på sin motsats. 2002	Anslag
Maria Friberg	blown out. 1999	Anslag
Juan Pedro Fabra Guemberena	True Colours. 2002	Anslag

Rörlig bild – Video och videoinstallationer

Mikael Lundberg	Lifeline. 2004	Österlinds stiftelse
Björn Lövin	Till minnet av en stor man. 1972	Anslag
Björn Lövin	Live Show: Middagen. 1972	Anslag
Björn Lövin	Live Show II: Stoligheten. 1977	Anslag
Ann-Sofi Sidén	3 MPH – Horse to Rocket. 2003	Anslag
Chun Lee Wang Gurt	Att färdas. 2004	Anslag
Torgny Nilsson	Utan titel. 1994	Anslag
Francis Alys	El Gringo. 2003	Anslag
David Claerbout	Le Moment. 2003	Anslag
Douglas Gordon	Over My Shoulder. 2003	Anslag
Gary Hill	Blind Spot. 2003	Anslag
Pierre Huyghe	I JEDI. 2003	Anslag
Joan Jonas	Waltz. 2003	Anslag
Isaac Julien	Encore. 2003	Anslag
William Kentridge	Automatic Writing. 2003	Anslag
Paul McCarthy	WGG. 2003	Anslag
Pipilotti Rist	I Want to See How You See. 2003	Anslag
Anri Sala	Time After Time. 2003	Anslag

Konst på papper

Suzan Etkin	Dryclean series # 1. 1990	Anslag
Björn Lövin	Vittnet, nr 4. 2003	Anslag
Björn Lövin	I himmelen, nr 6. 2003	Anslag
Jockum Nordström	Kedjehus. 2004	Anslag
Jockum Nordström	Lämna här. 2004	Anslag
Jan Svenungsson	Schornstein # 2 2004	Anslag
Jan Svenungsson	Skorsten # 12 2004	Anslag
Jan Svenungsson	Skorsten # 15 2004	Anslag
Jan Svenungsson	Schornstein # 30 2002	Anslag
Jan Svenungsson	Schornstein # 44 2002	Anslag

Gåvor 2004

Måleri

Paul Klee	Rote Landschaft. 1921	Carl Gemzell
Paul Klee	Man des Winters. 1925	Carl Gemzell
Paul Klee	Grashalde. 1925	Carl Gemzell
Paul Klee	Stufen. 1929	Carl Gemzell
Paul Klee	Älteres Schiff-Denkmal. 1931	Carl Gemzell
Paul Klee	Orientalisches Fest. 1937	Carl Gemzell
Paul Klee	auch ein dunkler Bote. 1938	Carl Gemzell
Torsten Andersson	Figur med grönt och violett hår. 1958	Pontus Hultén
Kasimir Malevitj	Suprematistisk komposition. Svart med vit rektangel. 1915	Jelena och Bengt Jangfeldt
Greta Fahlcrantz Lindberg	Putte i barnkammaren. 1924	Inger Lindberg Navier

Skulptur och installation

Coosje van Bruggen och Claes Oldenburg	S:t Theodor-dräkt i bokstaven "T". 1985	Pontus Hultén
Constantin Brancusi	Portrait de James Joyce. Ca 1928	Pontus Hultén
Jean Tinguely	Fiesta Bar. Ca 1975	Pontus Hultén
Ulrik Samuelson	Tvättbräda. 1970	konstnären
Tony Emilson	Vad ska dom göra med mej nu. 1970	konstnären
Lenke Rothman	Ansikte i bränt tyg. 1976	August Boj

Fotografi

Gerry Johansson	Antarktis # 302. 2001	konstnären
Okänd Sverige	Utan titel. Ca 1845	Leif Wigh
Chun Lee Wang Gurt	Återförening. 1994	konstnären

Konst på papper

Red Grooms	Menu for SAS flight New York-Stockholm. 1973	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Billy Klüver	Theatre & Engineering film series, Robert Rauschenberg's Open Score. 1966	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Andy Warhol, Robert Whitman, Robert Rauschenberg, Tom Gormley, Red Grooms, Marisol Escobar	Graphics at Automation House. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Andy Warhol, Robert Whitman, Robert Rauschenberg, Tom Gormley, Red Grooms, Marisol Escobar	Graphics at Automation House. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Andy Warhol, Robert Whitman, Robert Rauschenberg, Tom Gormley, Red Grooms, Marisol Escobar	Graphics at Automation House. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo

Andy Warhol, Robert Whitman, Robert Rauschenberg, Tom Gormley, Red Grooms, Marisol Escobar	Graphics at Automation House. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Andy Warhol, Robert Whitman, Robert Rauschenberg, Tom Gormley, Red Grooms, Marisol Escobar	Graphics at Automation House. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Experiments in Art and Technology	Projects Outside Art. 1970	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Billy Klüver	Theatre & Engineering Film series: Öyvind Fahlströms 'Kisses sweeter than Wine'. 1996	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Harry Shunk-Kender	Pepsi Pavillion for Expo '70, Osaka. 1970	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Tom Gormley Manfred Schroeder	Some more Beginnings: Experiments in Art and Technology, Brooklyn Museum. 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Tom Gormley Manfred Schroeder	Some more Beginnings: Experiments in Art and Technology, Brooklyn Museum. 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Tom Gormley Manfred Schroeder	Some more Beginnings: Experiments in Art and Technology, Brooklyn Museum. 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Tom Gormley Manfred Schroeder	Some more Beginnings: Experiments in Art and Technology, Brooklyn Museum. 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Manfred Schroeder	Some more Beginnings: Experiments in Art and Technology, Brooklyn Museum. 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
James Rosenquist	Artists for New York. 1979	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Robert Rauschenberg	Untitled. 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Robert Rauschenberg	9 Evenings: Theatre and Engineering. 1966	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Tom Gormley Harry Shunk-Kender	American Artists in India. 1970–1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Robert Rauschenberg	New York Collection for Stockholm. 1973	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Erró (Gudmundur Gudmundsson)	Utopier och visioner. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Experiments in Art and Technology	Utopia & Visions. Telex Q&A. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Max Mathews	Computer-generated Nude (Deborah Hay). 1968	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Max Mathews	Computer-generated Nude (Deborah Hay). 1967	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Richard Haymes	Artists for New York. 1979	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Andy Warhol	Art Cash. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Robert Whitman	Art Cash. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo

Robert Rauschenberg	Art Cash. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Tom Gormley	Art Cash. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Red Grooms	Art Cash. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Marisol Escobar	Art Cash. 1971	Gåva av Billy Klüvers dödsbo
Jan Håfström	Skisser till landskapspartitur. 1977	Gåva av konstnären

TOTALT INKÖP

Måleri	11
Skulptur och installation	6
Fotografi	24
Rörlig bild – video	18
Konst på papper	10
Summa	69

TOTALT GÅVOR

Måleri	10
Skulptur och installation	6
Fotografi	3
Konst på papper	32
Summa	51

Bilaga 2. Förteckning över utlån 2004

I Stockholm lånades 92 konstverk ut till de monografiska utställningarna *L. G. Lundberg* och senare *Mona Hatoum* – Magasin 3 Stockholms Konsthall; *Evert Lundquist* och senare *Nils Kreuger* – Prins Eugens Waldemarsudde; *Tuija Lindström* – Liljevalchs Konsthall; *Carl-Erik Hammarén* – Konstakademien; *Anna Berg* – Stockholms Stadsmuseum och till samlingsutställningarna *Slöjan* – Kulturhuset; *Falskt & Äkta* – Nationalmuseum; *I linje... svenska tecknare under ett sekel* – Liljevalchs Konsthall; *Harry Martinson och hans krets* – Prins Eugens Waldemarsudde.

Moderna Museet lånade också ut 107 verk till 31 platser i övriga Sverige, bl.a. till utställningarna: *Åke Göransson* – Sundsvalls Museum, Jönköpings läns museum; *Martin Wickström* – Kristinehamns konstmuseum; *Jörgen Hammarberg* – Eskilstuna konstmuseum; *Alexander Calder* och *Robert Wilson* – Läns-museet i Halmstad; *Lars Kleen* – Västernorrlands läns museum; *Den nya kvinnan – kvinnliga konstnärer 1900–1930*; *Katarzyna Kozyra* och *Zarina Bhimji* – Baltic Art Center, Visby; *Read Me...* – Gotlands Konstmuseum; *Otto G. Carlsund* – Mjellby Konstgård, Halmstad; *Knölen* – Läns museet Varberg; *Oron och begäret* – Göteborgs Konstmuseum; *Lou Laurin Lam* – Norrtälje Konsthall; *Maya Eizin Öijer* – Bohusläns Konstmuseum; *Teknologi för livet. Om Experiments in Art and Technology* – Norrköpings Konstmuseum; *L. G. Lundberg* – Sundsvalls Museum; *Det imaginära och det konkreta* – Norrköpings Konstmuseum, Malmö Konstmuseum; *Stefan Teleman*; Östergötlands läns museum, Kalmar Konstmuseum.

40 målningar ur samlingen ingick i Moderna Museets vandringsutställning *Karl Isakson* som visades av Bornholms Kunstmuseum och av Fyns Kunstmuseum, Odense.

115 konstverk lånades ut till utställningar i utlandet, som *Constantin Brancusi* – Tate Modern, London, Guggenheim Museum, New York; *Donald Judd* – Tate Modern, Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen, Düsseldorf, Kunstmuseum Basel; *Lee Bontecou* – Museum of Contemporary Art, Chicago, Museum of Modern Art, New York; *Joan Miró* – Centre Pompidou, Paris; *VIA/Borderline* – Maison des Arts, Créteil, Centre Culturel, Maubeuge; *The cultural project on fantastic art* – Oberösterreichisches Landes Museum, Linz; *Calder/Miró* – Fondation Beyeler, Basel, Phillips Collection, Washington; *Amadeo Modigliani* – The Jewish Museum, New York, The Art Gallery of Ontario, Toronto, The Phillips Collection, Washington; *Matisse en France* – Musée Matisse, Nice; *Maria Lindberg* – Stenersenmuseet, Oslo; *Richard Stankiewicz* – Museum Jean Tinguely, Basel; *Mexico-Europe: Return Journeys 1910–1960* – Musée d'Art Moderne, Lille; *Sons & Lumières* – Centre Pompidou; *Carnegie International 2004–5* – Carnegie Museum of Art, Pittsburgh; *Experiments with Truth* – The Fabric Workshop and Museum; *Woman. Metamorphosis of Modernity* – Fundació Joan Miró, Barcelona; *Faces in the Crowd: The Modern Figure and Avant-Garde Realism* – Whitechapel Art Gallery, London; *Pin-Up. Contemporary Collage and Drawing* – Tate Modern; *Lumière* – Berliner Festspiele.

Bilaga 3. Förteckning över programverksamheten 2004

Seminarier och konferenser

- *Apropå att curera*, i samarbete med Stockholms Universitet och Konstfack. 180 deltagare, fritt.
- *Limits of Aesthetics – Kant and Contemporary Art*, symposium i samarbete med Goetheinstitutet. 70 deltagare, fritt.
- *Forum Kritik: Pressures on art criticism: perspectives on relations with the market, friendships and ideological positions. What is an independent art critic today?* 60 deltagare, fritt.
- *From Nordic Landscapes to North American Indians – Current Trends in Nordic and International History of Photography*. Fotosymposiumet organiserades av European Society for the History of Photography (ESHPh) i samarbete med Moderna Museet och Kungl. biblioteket i Stockholm samt Xpo september Stockholm Fotofestival. 67 deltagare, avgift 120/100 Euro.
- Inom ramen för det EU-finansierade projektet *Collect & Share* arrangerade Moderna Museet och Statens kulturråd en utbildningsdag för museitjänstemän i Sverige på temat det livslånga lärandet och mångfalden, avgift 250 kr.
- Moderna Museet var värd för en nationell konferens om barnkultur för regionala kulturkonsulenter, konferensen arrangerades av Statens Kulturråd i samarbete med Riksteatern, Svenska Filminstitutet och regeringens aktionsgrupp för barnkultur. 160 personer deltog från hela landet, avgift 500 kr (inkl middag).
- Workshop i samband med utställningen *Svenska Hjärtan*. 60 deltagare, fritt.

Konserter

- *Brytpunkt Duchamp*, en konsert i samarbete med Rikskonserter, 153 deltagare, avgift 60 kr.
- En konsert med Fläskkvartetten gavs i samband med Karl Isakson-utställningen. Konserten blev slutsåld (350 biljetter), avgift 120 kr.
- *Blå Tåget* – avskedskonsert, 250 personer, avgift 60 kr.
- *EMS 40 år*. Under tre dagar var Moderna Museet med och firade EMS (Elektroakustisk Musik i Sverige) 40-årsjubileum. Programmen besöktes av ca 400 personer, fritt.

Programpunkter

- Konstnärssamtal tillsammans med ansvarig curator har genomförts vid samtliga av *Den första på Moderna* vernissage, 10 tillfällen, 821 deltagare, fritt.
- *Mitt Konstverk*, 6 tillfällen med 312 deltagare, fritt.
- *Moderna By Night*. När museet precis har stängts på kvällen har det öppnats upp igen för konserter, konst, film, musik och fest. Fem tillfällen lockade en stor publik; 1.950 personer, avgift 60/50–100/120 kr.
- Specialvisningar i *Fashionation* av Lars Nittve och av Lars Nilsson, 2 tillfällen, 220 deltagare, endast entréavgift till utställningen.
- Vi har visat filmen *Imago* om Meret Oppenheim och dokumentären *Yinkas maskeradbal* i Auditoriet, fritt.
- Vi har producerat egna filmer/bildspel som visats på den sk mediaväggen: Intervju av Lars Nittve med Yinka Shonibare. *Fashionation*; möt utställningens curatorer och ett bildspel om Karl Isakson, fritt.
- Sveriges Television producerade en dokumentärfilm om tillblivelsen av Yinka Shonibares konstverk *Un Ballo in Maschera*. Dokumentären (Yinkas maskeradbal) visades vid 3 tillfällen.
- Sveriges Television visade konstverket *Un Ballo in Maschera* av Yinka Shonibare.

Bilaga 4. Förteckning över producerade kataloger 2004

KARL ISAKSON

2 000 ex + tilltryck 1 000 ex

Språk: svenska

Omfång: 144 sid

Antal bilder: 134 st

Moderna Museet katalog nr 322

SVENSKA HJÄRTAN

1 000 ex

Språk: svenska/engelska

Omfång: 152 sid

Antal bilder: 120 st

Moderna Museet katalog nr 323

MAN RAY

2 500 ex

Språk: svenska/engelska

Omfång: 56 sid

Antal bilder: 56 st

Moderna Museet katalog nr 324

MERET OPPENHEIM

2 500 ex

Språk: svenska/engelska

Omfång: 64 sid

Antal bilder: 82 st

Moderna Museet katalog nr 325

FASHINATION

2 000 ex

Språk: svenska/engelska

Omfång: 156 sid

Antal bilder: 120 st

Moderna Museet katalog nr 326

ANN-SOFI SIDÉN

2 000 ex

Språk: svenska/engelska

Omfång: 184 sid

Antal bilder: 220 st

Moderna Museet katalog nr 327

INVISIBLE CITIES

2 000 ex

Språk: engelska

Omfång: 80 sid

Antal bilder: 13 st

Moderna Museet katalog nr 328

Bilaga 5. Förteckning över resebidrag 2004

Markus Andersson
Per Boym
Jon Brunberg
Miriam Bäckström
Magnus Bärtås
Ann Böttcher
Kajsa Dahlberg
Leif Elggren
Carl Johan Eriksson
Felix Gmelin
RoseLee Goldberg
Chun Lee Gurt
Carl Michael von Hausswolff
Karl Holmqvist
Peter Johansson
Ulrika Karlsson
Gunilla Klingberg
Mikael Lundberg
Henry Mavrodin
Bo Melin
Anneé Olofsson
Erik Pauser
Ola Pehrsson
Johanna Rytel
Raisa Rojas Santana
Linda Tedsdotter
Alexander Vaindorf
Sabine Vogel
Jannicke Wesseling
Elin Wickström
Måns Wränge

Omslagsbilder

Baksida överst från vänster:

1. Moderna by Night: Ömsint Electro 26.3, Tobias Bernstrup
2. Besökare i Samlingen
3. Den 1:a på Moderna: 1.6 Su-Mei Tse, Öknens gatsopare 2003
4. Samlingen: Blå svamprelief RE 17, 1960 ©Yves Klein/BUS 2005
Skogen är det bästa stället, 1945 ©Alexander Calder/BUS 2005
5. Svenska Hjärtan 12.6–15.8. Anna Maria Ekstrand, Grease is the Word,
so be careful you never know what you get 2004
6. Karl Isakson 15.5–29.8. Stående modell sedd från ryggen 1918–20
7. Zon Moderna, Zon © Delabeled
8. Anna Riwkin 14.2–23.5 Dansören Alexander von Swaine, 1936

Framsida överst från vänster:

9. Ann-Sofi Sidén, In Between the Best of Worlds 20.11–20.3.
3 MPH, Horse to Rocket 2002–2003, foto: Paul Giangrossi
10. Samlingen: Kotapet, Andy Warhol/BUS 2005 med tillstånd av
The Andy Warhol museum, Pittsburgh
11. Man Ray 4.9–31.10 Markisinnan Casati, 1930
12. Riggning av Yinka Shonibares: Vasa i flaska 2004
13. Invigningskvällen 14.2
14. Meret Oppenheim 4.9–31.10. Röntgenbild av M.O:s skalle, 1964
© Meret Oppenheim/BUS 2005
15. Pontus Hulténs samling... 14.2–18.4 Geometrisk mus, skala 5/5,
1972 © Claes Oldenburg
16. Program i samband med Jazzfestivalen, foto: Kenneth Gustavsson

Fotografer: Per-Anders Allsten, Albin Dahlström och Åsa Lundén

Moderna Museet
Box 16382, 103 27 Stockholm
Telefon, växel: 08-5195 5200
Fax: 08-5195 5210
www.modernamuseet.se

